

ASSEMBLEA CIUTADANA PER AL CLIMA

UNA ESPANYA MÉS SEGURA I JUSTA DAVANT EL CANVI CLIMÀTIC. COM HO FEM?

INFORME FINAL DE RECOMANACIONS

La traducció d'aquest document és per cortesia.

ÍNDIX

PRINCIPIIS DE L'ASSEMBLEA CIUTADANA PER AL CLIMA	2
AVS CONSUM.....	4
AVS ALIMENTACIÓ I USOS DEL SÒL.....	20
AVS DE COMUNITATS, SALUT I CURES	39
AVS TREBALL	65
AVS ECOSISTEMES.....	83

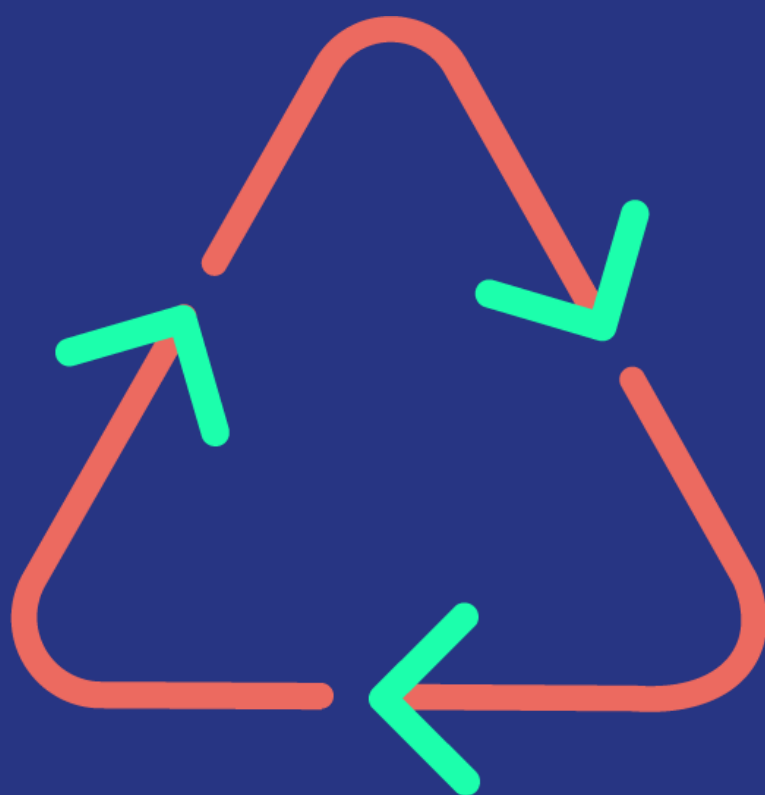
PRINCIPIS DE L'ASSEMBLEA CIUTADANA PER AL CLIMA

Els principis de l'Assemblea Ciutadana per al Clima van ser ratificats en la sessió 4 de l'Assemblea, després d'una primera recomanació d'aquests per part del Grup d'Experts Independents durant la sessió 2. Aquesta primera recomanació va ser modificada i ampliada recollint les aportacions i comentaris realitzats per les i els assembleistes en aquesta sessió i en l'espai de participació virtual.

Després del seu enriquiment amb les aportacions de les/els assembleistes, el conjunt dels principis es va sotmetre a votació i van ser aprovats per majoria, en concret amb un **percentatge de suport del 86,7 %**.

Aquests principis han servit com inspiració i guia per a formular les recomanacions i objectius, constituint un marc per al desenvolupament de les accions derivades de les recomanacions.

1. Principi de desenvolupament sostenible, que incorpora els criteris de justícia social, intra i intergeneracional.
2. Principi de precaució.
3. Principi de prevenció.
4. Principi de qui contamina, paga.
5. Principi de no regressió.
6. Principi de responsabilitats comunes però diferenciades, tenint en compte les capacitats respectives i atenent criteris de justícia climàtica.
7. Principi de cohesió social i protecció de col·lectius vulnerables.
8. Principi de descarbonització de l'economia espanyola, entenent aquest com la consecució d'un model socioeconòmic sense emissions de gasos d'efecte hivernacle.

**ÀREA DE VIDA I SOCIETAT
DE CONSUM**

AVS CONSUM

Objectiu núm. 1: Fomentar l'arquitectura verda i sostenible i facilitar que el parc d'edificis (tant edificis nous com existents) s'adapte ràpida i fàcilment als millors estàndards existents de consum d'energia i d'aigua.

Justificació:

Actualment un percentatge poc significatiu dels edificis estan categoritzats com 'A' pel que fa al seu rendiment energètic i de l'ús d'aigües, i el sector de la construcció no fa servir de manera generalitzada pràctiques de sostenibilitat. Existeix poc aprofitament de les aigües de pluja i de les aigües grises als edificis.

Els edificis insostenibles representen una despesa pública, a nivell estatal i de comunitats autònomes, evitable.

Per a la ciutadania, el procés de rehabilitació és encara complicat, hi ha poca informació i molta burocràcia i, encara que ja existeixen ajudes, la majoria es donen a *posteriori*, i no existeixen mecanismes de finançament efectius.

Per al repte de la rehabilitació, el sector públic ha de ser una punta de llança i servir com exemple per a la ciutadania.

Adicionalment, el sector de la construcció és un important generador d'ocupació.

Recomanacions:

Recomanació N°. 1: Fomentar l'ús de pràctiques i materials sostenibles en les edificacions.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Fomentar la recuperació de materials i pràctiques sostenibles i garantir que les noves construccions estiguen més i millor adaptades al canvi climàtic (consideració de materials, altres). Més enllà de la sostenibilitat del propi edifici, fomentar la reutilització de productes i materials destinats a les activitats i processos de construcció i rehabilitació, com és l'enfocament del cicle de vida sobre la petjada ecològica de la construcció o rehabilitació dels edificis.

Recomanació Nº. 2: Convertir els edificis públics en models exemplars d'edificació sostenible.

Percentatge de suport: 98,91 %

Descripció: Exigir que tots els edificis de titularitat i/o ús públic, complisquen amb els estàndards de sostenibilitat i de consum energètic (edificis de consum d'energia quasi nul i edificis passius) existents en el Codi Tècnic de l'Edificació per renovar anualment el 10 % de la superfície edificada. Els resultats -despesa, estalvi, mesures preses, etc.- s'hauran de comunicar a la ciutadania mitjançant dispositius accessibles en els propis edificis i de manera *online*.

Recomanació Nº. 3: Millorar les condicions de gestió i finançament perquè la ciutadania pugui dur a terme fàcilment la rehabilitació energètica dels seus habitatges de manera proactiva sense que hi haja impediments econòmics ni burocràtics.

Percentatge de suport: 98,90 %

Descripció: Millorar les condicions perquè la rehabilitació energètica en habitatges es pugui dur a terme fàcil i accessiblement. Aquestes condicions inclouen, almenys, els aspectes d'informació, viabilitat, tramitació, finançament i assessorament per a tot el procés de rehabilitació. Aquesta millora de condicions ha de tindre en compte la perspectiva de transició justa, és a dir, ha de permetre que tota la ciutadania pugui rehabilitar els seus habitatges independentment de la seua capacitat econòmica o financera. Aquestes condicions hauran de generar mecanismes que faciliten la presa de decisions tècniques perquè la rehabilitació energètica tinga una perspectiva, tant de mitigació, com d'adaptació de manera proactiva.

Recomanació Nº. 4: Facilitar l'aprofitament i reutilització d'aigües als edificis.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Obligar que les noves edificacions incloguen la reutilització de les aigües grises i la recuperació d'aigües de pluja amb la finalitat de minimitzar el consum d'aigua de la xarxa i abaratir el cost de les edificacions, promoure el consum d'energia més neta a través de l'ús d'energies sostenibles, afavorint que tots els edificis existents adopten aquest tipus de tecnologies i mesures.

Recomanació Nº. 5: Afegir competència a les figures públiques a nivell nacional, autonòmic i local per donar suport integral als actors participants en la rehabilitació d'habitatges a nivell de seguiment i assessorament d'eficiència energètica.

Percentatge de suport: 95,18 %

Descripció: Garantir l'existència d'una figura pública a nivell local per poder donar suport als actors implicats en la rehabilitació d'habitatges, que funcione com a «finestreta única» d'aquest procés. Aquesta figura permetrà augmentar la formació a les empreses que administren finques i a les comunitats de veïns. Els serveis que es podrien oferir són: assessorament tècnic; suport en la presa de decisions; finançament d'estudis previs i del cost de la rehabilitació; suport en la gestió de les ajudes i en la cerca de cofinançament, quan siga necessari.

Objectiu Nº. 2: Facilitar l'estalvi d'energia i el consum de renovables

Justificació:

La generació i consum d'energies renovables des de la llar és una condició necessària per aconseguir un model 100 % d'energia sostenible. Per contribuir a la reducció de conflictes i rebutjos de projectes d'energies renovables impostos per grans empreses, la ciutadania ha de formar part de la transició energètica. Mitjançant més intervenció pública en aquest sector, es busca un millor control del que consumim i el que paguem en les nostres llars, especialment enfront de la pobresa energètica.

La promoció de comunitats energètiques i de l'autoconsum són formes d'afavorir la participació dels consumidors i reduir la dependència de grans companyies elèctriques. Actualment, la creació de comunitats energètiques no és prou ràpida i fer autoconsum és difícil a causa dels preus de venda de l'energia excedent. Les grans empreses també han d'accelerar l'adaptació de la seua generació a un model renovable per continuar sent competitives, mantindre capacitat d'ocupació i contribuir al capital necessari per al canvi de model.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 6: Accelerar el desenvolupament de comunitats energètiques en municipis.

Percentatge de suport: 95,60 %

Descripció: Ampliar el radi màxim que estableix la normativa actual perquè més veïns (o municipis menys densos) puguin beneficiar-se de les comunitats energètiques i establir mesures perquè els Ajuntaments promoguen comunitats energètiques en el seu territori, incloent l'opció que ells mateixos financen part dels projectes com a inversors.

Recomanació N°. 7: Promoure l'autoconsum energètic i la venda d'energia d'autoconsum en habitatges.

Percentatge de suport: 95,60 %

Descripció: Garantir que existisca un preu just per a la venda d'energia d'autoconsum mitjançant regulació estatal del preu de venda (preu estable i que no siga susceptible a fer negoci) i establir bonificacions fiscals per a la gent que fa servir l'opció d'autoconsum.

Recomanació N°. 8: Implantació d'un model energètic amb control públic i regulació de preus justos.

Percentatge de suport: 96,74 %

Descripció: Establir un mecanisme de regulació de preus i impostos energètics per garantir l'accés mínim a tota la ciutadania en funció de la seua renda, el cost de la vida i el seu consum energètic.

Desacoblar els preus de la llum dels del gas, ja que, si no, no hi ha incentiu per fomentar les renovables ni l'eficiència energètica. Atés que el sistema actual ha beneficiat desmesuradament a unes certes empreses, la reforma del sistema ha d'establir mesures perquè aquests beneficis s'utilitzen per a la transició completa a les energies renovables.

Tornar al control públic la distribució energètica.

Recomanació N°. 9: Obligar a les generadores d'electricitat perquè la major part de la seua producció siga d'energia renovable.

Percentatge de suport: 95,56 %

Descripció: Fixar, mitjançant legislació, un percentatge mínim i progressiu de producció d'energia renovable sobre el total produït per part d'empreses generadores d'electricitat. Aquest percentatge mínim ha d'estar en línia amb l'objectiu de zero emissions per al sistema de generació d'electricitat en 2050 al qual s'ha compromés Espanya.

Recomanacions:

Recomanació N°. 10: Estudiar i controlar l'ús i difusió de les xarxes que generen emissions electromagnètiques i la seua incidència en els models de consum.

Percentatge de suport: 85,88 %

Descripció: Aplicar el principi de precaució en el procés d'autorització administrativa per al desenvolupament d'aquestes xarxes. Crear zones blanques en cada comunitat autònoma amb emissions electromagnètiques de baixa potència.

Objectiu N.º 3: Aconseguir un consum sostenible en el sector turístic que reduïska l'impacte ambiental del sector i promoga estils d'oci sostenibles.

Justificació:

El sector turístic té un gran impacte en el medi ambient i suposa un abús de recursos de la localitat, produeix grans quantitats de residus i repercuteix negativament en la qualitat de vida dels habitants del lloc, provocant el deteriorament ambiental d'aquest.

Recomanacions:

Recomanació N.º 11: Certificar els establiments turístics en funció de la seua petjada ecològica amb un distintiu oficial.

Percentatge de suport: 95,45 %

Descripció: Certificar el turisme en funció de la seua petjada ecològica amb un distintiu oficial, tenint en compte la gestió de l'aigua (rentada de tovalloles, llençols...), el consum d'energia, la gestió de residus (productes d'higiene, deixalla alimentària...) i la proximitat a mitjans de desplaçament públics.

Recomanació N.º 12: Crear un organisme públic autonòmic que estudeie la petjada ecològica real i el seu límit per a dur a terme la diversificació i/o limitació de les destinacions turístiques en funció de la seua densitat turística.

Percentatge de suport: 88,51 %

Descripció: Diversificar i regular (limitar la densitat) les destinacions turístiques en funció del límit de la petjada ecològica (per exemple, nombre de llits en relació a nombre d'habitants). Evitar efectes crida.

Recomanació N.º 13: Implementar espais públics d'oci lúdic-cultural gratuïts sense necessitat de consum, amb lavabos públics i evitant la massificació.

Percentatge de suport: 94,12 %

Descripció: Implementar en tots els pobles i ciutats espais públics i activitats de trobada i oci de caràcter lúdic i cultural sense necessitat de consum que potencien la vida comunitària.

Recomanació N.º 14: Posar en valor altres estils i formes de vida i oci gratuïtes, revaloritzant la seua naturalesa de patrimoni cultural.

Percentatge de suport: 92,94 %

Descripció: Posar en valor altres estils i formes de vida dels quals puga gaudir tota la població i incorporar-los al concepte de patrimoni cultural i protegir-los legalment.

Recomanació N.º 15: Crear bancs del temps on s'intercanvien serveis, amb unitat d'intercanvi de temps.

Percentatge de suport: 84,15 %

Descripció: Crear alternatives als cicles econòmics que contribueixen al canvi climàtic fomentant l'intercanvi de serveis enfront dels intercanvis monetaris i de consum.

Objectiu N.º 4: Conscienciar des de l'educació formal i no formal a diferents agents socials i generacions futures de l'impacte que té el consum en el canvi climàtic per fomentar un estil de vida més sostenible a nivell planetari.

Justificació:

Es considera necessària la formació en canvi climàtic i les seues conseqüències des d'edats primerenques, incorporant-ho al currículum formatiu, amb l'obligatorietat de formació del professorat en aquesta temàtica, incorporant, així mateix, la competència mediambiental.

També es considera necessari traslladar la informació a la ciutadania i conscienciar mitjançant altres mitjans d'educació no formal.

Recomanacions:

Recomanació N.º 16: Implantar en l'educació formal les competències i habilitats necessàries per a la sostenibilitat i el consum responsable amb formació obligada per al professorat.

Percentatge de suport: 98,86 %

Descripció: Incorporar en el currículum de l'educació formal les competències i habilitats per a la sostenibilitat a partir dels models implantats a la UE, incloent l'obligatorietat de la

formació i certificació en competències de sostenibilitat per part del professorat i, addicionalment, realitzar campanyes d'educació i conscienciació a la ciutadania en general.

Informació, sensibilització i incentivació d'hàbits i pràctiques sostenibles a través de campanyes. Incorporar en el currículum formatiu, amb obligatorietat de formació del professorat, la conscienciació en centres docents (escoles, universitats), en associacions, en centres de treball, etc.

Recomanació N.º 17: Sensibilitzar sobre el concepte de decreixement.

Percentatge de suport: 92,94 %

Descripció: Sensibilitzar sobre el concepte de decreixement i regular la publicitat i els missatges pro-consum visibilitzant l'impacte del consum sobre el canvi climàtic.

Recomanació N.º 18: Fomentar l'educació i sensibilització del turista, tant nacional com internacional, sobre els valors ecològics i culturals, implantant sancions reals sobre la base del no compliment.

Percentatge de suport: 95,45 %

Descripció: Fomentar l'educació i la sensibilització del turista perquè no deixi residus de la seua activitat en el medi natural.

Recomanació N.º 19: Implementació d'un etiquetatge fiable i accessible que aporte informació clara, concisa i transparent sobre l'impacte climàtic dels béns de consum.

Percentatge de suport: 98,89 %

Descripció: Elaboració d'una normativa que obligue a l'etiquetatge dels productes indicant el seu impacte ambiental incloent la traçabilitat.

És important que l'etiqueta tinga paràmetres que siguin comprensibles, visuals i fàcilment interpretables: petjada hídrica, petjada de carboni, informació sobre el que tarda en biodegradar-se l'envàs en situació normal. Aquest etiquetatge permetria visualitzar el cost real del producte, internalitzant els costos derivats del seu impacte ambiental.

La recomanació inclou que es genere un sistema de visionat de la informació que siga accessible, per exemple, mitjançant una aplicació (APP).

Objectiu N°. 5: Instaurar un model econòmic circular basat en les 7Rs (Redissenyar, Reduir, Reutilitzar, Reparar, Renovar, Recuperar i Reciclar) que comporte una transformació cultural

Justificació:

Aconseguir un model econòmic circular requereix que tots els actors estiguen alineats: administració, empreses, ciutadania, centres educatius, mitjans de comunicació. Fa falta que el missatge cale i que es cree un clima envolupant des de tots els àmbits, el nou model comporta grans canvis estructurals i ha d'estar enfocat en la reducció. A més, és necessari combatre algunes pràctiques empresarials que deliberadament fomenten el model d'usar i tirar com és el cas de l'obsolescència programada.

Recomanacions:

Recomanació N°. 20: Eliminació de polítiques que incentiven el consum de productes amb impacte ambiental i substitució per un suport decidit a béns i serveis eficaços en la lluita contra el canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,84 %

Descripció: Es proposa una revisió en profunditat de les polítiques públiques que fomenten el consum de determinats productes (ex. Plan Renove) perquè realment estiguen d'acord amb els objectius de lluita contra el canvi climàtic. La recomanació incideix en la necessitat de racionalitzar aquests incentius per prioritzar el canvi climàtic enfront d'altres estratègies a més curt termini dirigides a la reactivació econòmica de determinats sectors.

Recomanació N°. 21: Desenvolupament de normativa perquè les empreses introduïsquen material reciclat en la seua cadena productiva i perquè els seus productes siguen reutilitzables.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Aquesta recomanació se centra en el paper del sector empresarial per a la consecució d'un model econòmic circular. Incideix en la necessitat d'apostar per la reparació i per la reutilització, però també en l'oportunitat que suposen aquests nous nínxols de negoci. A més, incideix en la corresponsabilitat de productors i consumidors en relació als residus, establint un etiquetatge que informe sobre la correcta gestió del residu i sobre el futur del mateix quan el consumidor el deposite correctament.

Recomanació N°. 22: Finançament per fomentar la innovació en diferents sectors econòmics per a la reutilització i el reciclatge.

Percentatge de suport: 97,78 %

Descripció: Obligar les empreses a millorar els seus processos productius, eliminant al màxim les deixalles i reutilitzant els propis residus i ajudar a través del finançament, principalment a les PIMES, a canviar-se a aquest model més sostenible.

Recomanació N°. 23: Creació de centres de reparació per a allargar la vida útil dels productes.

Percentatge de suport: 98,88 %

Descripció: Es planteja com a espais comunitaris impulsats per l'administració i/o la ciutadania, on poder anar amb els aparells elèctrics o un altre tipus de productes desbaratats. Allí estan les eines necessàries i el personal que repara o ajuda als propietaris dels aparells perquè ho facen per si mateixos. Aquest personal pot estar format per empleats, voluntaris, alumnes de l'educació reglada i no reglada (tant gent d'FP com gent que ve de programes d'INEM de reciclatge).

Recomanació N°. 24: Establir una governança efectiva per combatre l'obsolescència programada i augmentar així la durabilitat dels productes.

Descripció: Augmentar el rang del Reial Decret-Llei 7/2021, de 27 d'abril, a una llei de rang superior i crear una comissió d'experts que establisca les característiques de qualitat i duració dels productes, sancionant a les empreses que els incomplisquen.

Percentatge de suport: 100 %

Recomanació N°. 25: Visibilització i accés dels consumidors a informació i recursos que promouen un augment de la vida útil dels béns.

Percentatge de suport: 98,88 %

Descripció: Promoure estratègies de comunicació, com pot ser publicitat, guies, xarxes, espais web, aplicacions, etc., per visibilitzar i facilitar l'accés a recursos públics i privats, així com canals oficials des dels quals fomentar directa i indirectament la vida útil dels productes. Així, s'empodera al consumidor que pot pressionar a empreses i governs perquè actuen d'acord amb els criteris de circularitat i en línia amb els objectius de lluita contra el canvi climàtic.

Recomanació N.º. 26: Formació enfocada a els/les professionals que han de sorgir en el nou model econòmic circular.

Percentatge de suport: 95,40 %

Descripció: Impuls de programes formatius vinculats a l'economia circular: ecodisseny, reparació, reciclatge, entre altres. Això inclou la readaptació d'oficis perduts, així com la creació de nous nínxols d'ocupació. És necessari que es faci a tots els nivells educatius i tant en àmbit reglat com no reglat, però amb una insistència especial a nivell autonòmic en la formació professional: augment de places, millora i diversificació de cursos, col·laboració pública i privada perquè hi haja eixida laboral ràpida i de qualitat.

Objectiu N.º. 6: Millorar la gestió individual i col·lectiva de residus per a reduir-los i afavorir la seua reutilització i reciclatge.

Justificació:

Lamentablement, hui dia la majoria dels residus a Espanya acaben en l'abocador, la qual cosa suposa una important emissió de gasos d'efecte d'hivernacle. És necessari millorar la gestió i incrementar el reciclatge, però és encara més important respectar la jerarquia de residus i centrar-se en la reducció, especialment d'aquelles deixalles que en molts casos són innecessaris (envasament plàstic). Els consumidors necessiten informació clara, transparència, espais de participació i incentius per poder complir les seues responsabilitats com a ciutadans i ciutadanes.

Recomanacions:

Recomanació N.º. 27: Paquet de mesures per a la reducció de residus d'envasos.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Fomentar la venda a granel de tot tipus de productes en tot tipus d'establiments, grans i xicotets, així com la generalització de la reutilització d'envasos (recàrrega, emplenat, combinar amb poder retornar recipients perquè es puguin reutilitzar). Prohibir la venda de begudes envasades en grans esdeveniments (esportius o concerts), substituint-ho per gots retornables i per la instal·lació de fonts d'aigua potable gratuïta. Aquesta mesura també es proposa per a zones turístiques i de gran aflluència. Eliminació definitiva de les bosses de plàstic i dels plàstics d'envasament que s'utilitzen per portar i protegir aliments i qualsevol altre producte.

Recomanació N.º. 28: Implantació d'un sistema que oferisca informació i incentius econòmics per a una adequada gestió dels residus d'envasos.

Percentatge de suport: 98,88 %

Descripció: Implantació sense dilació de sistemes de devolució d'envasos a canvi d'una compensació econòmica, seguint el model ja instaurat en altres països europeus. Obligació per a tots els envasadors d'incloure informació clara i visual (icones que ja utilitzen algunes marques) sobre el contenidor en el qual s'ha de dipositar el residu.

Recomanació N.º. 29: Impuls a una gestió transparent dels residus municipals, incloent major participació ciutadana de manera vinculant.

Percentatge de suport: 96,67 %

Descripció: Creació de canals on les administracions locals informen de manera periòdica i transparent a la ciutadania sobre la gestió dels seus residus: quantitats, tipologia, origen, cost econòmic, empreses subcontractades, traçabilitat, destí final dels residus recollits. Acompanyar això amb espais de participació ciutadana perquè els ajuntaments compten amb els seus habitants en la presa de decisions.

Recomanació N.º. 30: Gestió pública dels residus urbans i normativa complementària.

Percentatge de suport: 97,73 %

Descripció: Es proposa un model local públic de gestió de residus municipals que, de manera progressiva, substituïska al sistema actual de subcontractes de grans empreses de serveis. Es proposa una major dotació de recursos per al compliment de la normativa i el seguiment dels objectius. Així mateix, un major suport econòmic per part de les administracions autonòmiques i estatals a les entitats locals perquè puguin donar un bon servei, que siga transparent i eficient en termes econòmics i que genere ocupació estable i de qualitat. A més, la recomanació posa l'accent principalment en la millora del servei de recollida en l'àmbit rural. Solucionar els problemes amb els abocadors: creixement, olors, contaminació atmosfèrica.

Recomanació N.º. 31: Regulació estricta del fem tecnològic que incloga una gestió correcta d'aquests residus.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Impulsar l'I+D+I per trobar solucions que permeten aplicar les 7Rs a les bateries dels aparells electrònics (mòbils, patinets, bicicletes elèctriques, cotxes, etc.). Així mateix, millorar la transparència en relació a la gestió d'aquests residus, oferint informació clara i

precisa a la ciutadania de com gestionar bé els seus residus electrònics i també de quin és el destí final d'aquests.

Recomanació N°. 32: Dotar dels recursos necessaris perquè realment es produïska un reciclatge efectiu i aprofitable de tots els residus domèstics.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: És necessari posar els recursos apropiats perquè es complisca la nova legislació i s'aconseguisquen els objectius plantejats. Aquesta dotació ha de fer-se en tot el territori, sense oblidar les zones rurals. Per a reduir l'aportació dels residus domèstics al canvi climàtic, és fonamental tractar el fem orgànic de manera diferenciada promovent el compostatge i altres mesures que eviten l'emissió de GEI.

Recomanació N°. 33: Promoure la investigació de materials alternatius al plàstic per fabricar envasos de més d'un sol ús que siguin viables econòmicament.

Percentatge de suport: 98,88 %

Descripció: Impulsar polítiques públiques que promoguen la investigació entre els estudiants d'ESO, Batxillerat, Universitats i FP per a la creació de materials alternatius al plàstic i a l'ús únic d'envasos. Els materials haurien de ser econòmicament viables per a assegurar la seua producció i comercialització, perquè no ocórrega com ara: s'investiguen materials tan cars que després no es fan servir.

Objectiu N°. 7: Reduir les emissions de GEI derivades del transport de mercaderies.

Justificació:

El model de producció i consum actual té un gran impacte mediambiental, en gran mesura per les emissions que genera el transport de mercaderies, el qual beneficia a unes poques empreses (distribuïdores i/o multinacionals), que controlen el mercat amb pràctiques monopolístiques i deixen al consumidor molt poques opcions.

El transport de mercaderies per carretera és un dels principals focus de contaminació. La seua disminució contribueix a la reducció d'emissions de GEI i, al mateix temps, reduiria el nombre d'accidents en carretera.

Un consum més local implica menys emissions per transport de mercaderies i, en reduir la dependència de la producció en territoris llunyans, fa als diferents territoris més resilient i autosuficients davant possibles esdeveniments climàtics de fort impacte.

La recomanació promou la justícia social en fer costat als xicotets productors enfront de les grans companyies i en reduir el nombre d'intermediaris, augmentant així els beneficis dels xicotets productors.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 34: Promoure polítiques públiques que potencien la producció i el consum local i de proximitat.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Promoure polítiques públiques que potencien la producció i el consum local i de proximitat en tots els sectors on siga possible (alimentació, tèxtil, mobiliari, etc.) a través d'una sèrie de mesures complementàries:

- Donar suport a la creació i el desenvolupament de grups locals de producció basats en la cooperació, la gestió democràtica i la producció sostenible.
- Facilitar i potenciar la venda directa d'aquests grups i d'altres productors locals als consumidors, habilitant espais públics per crear Mercats de Quilòmetre 0 i Proximitat (per exemple, els mercats de proveïments, escoles i instituts, places i via pública, centres culturals, etc.).
- Crear programes basats en monedes locals-socials i/o bons específics que promoguen el consum de determinats béns i serveis.
- Crear campanyes informatives que promoguen els canals curts de comercialització impulsant un consum de Quilòmetre 0 sempre que siga possible i potenciant aspectes d'afecte i pertinença al territori i a l'àmbit rural, per generar en el consumidor una major estima per aquest teixit social.
- Fer costat econòmicament als xicotets productors/es perquè siguen més competitius en relació a les grans empreses i perquè el consumidor pugua accedir als seus productes a un preu assequible, de manera que no sols puguen comprar aquests productes les persones amb major poder adquisitiu.
- Promoure en les diferents administracions la compra pública basada en aquest model, atés que l'Estat és un dels grans consumidors i, per tant, té una gran responsabilitat donat el gran impacte que té la seua manera de fer i la seua gran capacitat de donar exemple.
- Obligar a les grans superfícies al fet que incloguen un percentatge mínim de béns i productes locals.

- Contribuir a la mitigació, acostant-nos a «La ciutat dels 15 minuts» (on el treball i els serveis es troben a 15 minuts de distància del teu lloc de residència)
- Incentivar econòmicament la compra de béns i productes de Quilòmetre 0.

Recomanació N°. 35: Millorar i promoure el transport de mercaderies de llarga distància per vaixell, carretera i ferrocarril en front de l'avió, electrificant tots aquells mitjans que siga possible.

Percentatge de suport: 95,24 %

Descripció: Es proposa gravar el transport de mercaderies internalitzant els seus costos ambientals. En fer-ho, els agents que consumisquen/transporten de manera més contaminant serien els qui es farien càrrec econòmicament.

Sempre que es pugui, afavorir el transport per tren enfront del transport per carretera recuperant per a això vies fèrries en desús. En funció dels avanços tecnològics, electrificar els mitjans de transport que siga possible. Promoure magatzems intermodals per sincronitzar el transport per carretera i tren.

Recomanació N°. 36: En el transport de mercaderies de mitjana i curta distància, prioritzar sistemes de distribució que reduïsquen les emissions.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Crear centres de distribució on se centralitze la recepció de mercaderies per a una ciutat. Des d'eixos centres, promoure la distribució de les mercaderies als habitatges i comerços d'eixa ciutat en vehicles elèctrics, amb bicicleta, etc. Electrificar els mitjans de transport que siga possible.

LLISTAT D'ACTORS:

A continuació es recull una llista indicativa dels actors que els/as assembleistes van establir que poden facilitar la consideració de les recomanacions en aquesta àrea de vida, segons les competències i capacitats dins de les administracions i organitzacions públiques, la societat civil o altres sectors d'interés

- 1) Administracions i organismes públics nacionals, europeus i internacionals:
 - a) Internacionals: Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtica (CMNUCC/UNFCCC)
 - b) Europees: Comissió Europea
 - c) Espanyoles:
 - i) Parlament
 - ii) Govern d'Espanya
 - Ministeri de Consum
 - Ministeri de Sanitat
 - Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació
 - Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic
 - Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme
 - iii) Governes Autònoms
 - iv) FEMP
 - v) Governes Municipals
- 2) Societat civil:
 - a) Organitzacions de Consumidors (ex. OCU, FACUA)
 - b) Organitzacions Ecologistes
 - c) Associacions empresarials d'Energies Renovables
 - d) Ciutadania

**ÀREA DE VIDA I SOCIETAT
D'ALIMENTACIÓ I USOS DEL SÒL**

AVS ALIMENTACIÓ I USOS DEL SÒL

Objectiu N.º 8: Promoure la transició agroecològica i reducció de l'impacte ambiental de la producció d'aliments amb criteris de sobirania alimentària i justícia social

Justificació:

Els impactes del canvi climàtic en l'agricultura ja són molts, derivats del canvi en el règim i quantitat de pluja (sequeres, inundacions) i altres esdeveniments extrems (p. ex. gelades fora de temporada, etc.). El canvi climàtic i les condicions econòmiques poden portar a una relocalització dels cultius agraris/sistemes ramaders/pesquers en el territori, perquè unes zones deixaran de ser aptes i altres passaran a ser més òptimes, afectant, al seu torn, a la competència relativa entre països i regions. Cultius no adaptats a les limitacions del territori i manejos intensius deterioren la fertilitat i qualitat de la terra, augmentant la vulnerabilitat de l'agricultura/ramaderia/pesca al canvi climàtic.

El repte al qual cal respondre és com establir les possibilitats i amenaces en cada territori, i quina planificació de cultius dur a terme per evitar la pèrdua de collites i, alhora, contribuir a la salut dels ecosistemes (ex. diversificació de cultius, matriu territorial diversa i amb diversitat d'usos agraris, ramaders i forestals) i a la sobirania alimentària. Tenint en compte, a més, que determinades pràctiques (ex. monocultius, ús excessiu de fertilitzants químics i herbicides d'ampli espectre, macro-granges) han contribuït a les emissions de GEI i a la vulnerabilitat dels propis sistemes agraris a llarg termini (ex. deteriorament de la fertilitat de la terra, més erosió, menys biodiversitat, disminució del benestar animal, desigualtats socials).

Caldria promoure un sistema alimentari basat en millors pràctiques i en el qual la legislació vigent (o la nova necessària) s'aplique amb rigor, incloent l'aplicació de sancions segons les lleis i ordenances públiques, que asseure l'accés a una alimentació sana, segura i sostenible generalitzada i, per tant, que siga per a tota la població, independentment del seu nivell adquisitiu o estatus.

Recomanacions:

Recomanació N.º 37: Promoure polítiques públiques de prevenció i reducció de l'impacte ambiental del sistema alimentari que incloga el principi de no dany i qui contamina, paga.

Percentatge de suport: 97,73 %

Descripció: Promoure polítiques que permeten sancionar i penalitzar les males pràctiques en la producció d'aliments, aquelles que no tinguen en compte el benestar animal, que afecten la integritat de persones, animals i ecosistemes, contaminació amb fertilitzants i insecticides, impactes negatius, ús i producció de determinats pinsos, usos inadequats/excessius de l'aigua com els pous il·legals...

També, promoure sancions administratives en funció de la infracció i el nivell d'impacte, i progressives (conforme a l'economia).

Incloure la reparació del dany:

- En el cas de dany reparable: reparar i sancionar
- En el cas de dany irreparable: la sanció ha de ser major.

Incloure al Codi Penal figures com l'ecocidi, que puguin proporcionar una sanció proporcional i dissuasiva.

Incorporar el principi de no dany: no donar permís ni finançament quan l'activitat que es desenvolupa genera dany, sobre la base dels estudis d'impacte ambiental. Això és, previ al disseny de la intervenció.

Recomanació Nº. 38: Promoure polítiques públiques per reduir l'impacte ambiental de producció agroalimentària a través d'incentius fiscals al sector agroecològic (producció, distribució i consum) i penalitzar fiscalment les males pràctiques.

Percentatge de suport: 98,86 %

Descripció: Promoció de la producció ecològica en el sector primari a través de subvencions, incentius fiscals i altres ajudes.

Detallar un catàleg de bones pràctiques agro-ramaderes i piscícoles, i traduir-lo en incentius fiscals per a aquells que les compleixen, considerant rebaixes fiscals rellevants per a aquestes explotacions que segueixen unes bones pràctiques. D'aquesta manera, totes les ajudes al sector haurien d'anar vinculades a aquest catàleg de bones pràctiques. Així mateix, es consideraran increments en algunes figures impositives, a manera de desincentiu, per a aquelles explotacions que no complisquen amb el catàleg i la introducció de noves figures impositives per a aquelles pràctiques especialment nocives amb el medi ambient. El catàleg de bones pràctiques pot incloure, per exemple, desenvolupar/ampliar/millorar el sistema de certificació de producció ecològica, ampliar bones pràctiques agronòmiques, associar els productes a denominacions d'origen, i considerar incloure les condicions laborals justes i la gestió de residus entre les bones pràctiques.

Recomanació N.º. 39: Transició agroecològica cap a cultius amb menys impacte més apropiats per a cada ecosistema, utilitzant varietats tradicionals, mai modificades genèticament.

Percentatge de suport: 91,95 %

Descripció: Fomentar els sistemes territorialitzats de producció agrícoles, ramaders i forestals amb format mixt que fomenten la biodiversitat (acabar amb els monocultius). Establir les possibilitats i amenaces de cada territori, i quina planificació de cultius dur a terme per evitar la pèrdua de collites i, alhora, contribuir a la salut dels ecosistemes (ex. diversificació de cultius, matriu territorial diversa i amb mescla d'usos agraris, ramaders i forestals). Buscar cultius i estratègies de cultiu resilents al canvi climàtic.

L'agricultura sostenible aporta a l'ecosistema i a la terra. A més, ofereix més possibilitats per a les zones rurals de diversificar activitats (fixació de població, reutilització de camps abandonats, inserció laboral de nous habitants):

- Fomentar bancs de llavors per recuperar varietats tradicionals i recuperar varietats autòctones de cultius.
- Distribució de cultius en funció de la vocació del territori i dels recursos naturals disponibles.
- Promoure rotacions (cereal, lleguminosa) per a aprofitar els minerals, períodes de descans, alternatives a l'ús de fitosanitaris, i altres mesures de fertilitzants orgànics, conservació del sòl, etc., per fer un canvi cap a un model de producció agroecològica.
- Fomentar els sistemes territorialitzats de producció agrícoles, ramaders i forestals amb format mixt que fomenten la biodiversitat (acabar amb els monocultius).

Recomanació N.º. 40: Reduir progressivament, fins a la seua total eliminació, l'ús, producció i importació de productes modificats genèticament en la cadena alimentària.

Percentatge de suport: 89,41 %

Descripció: Reduir progressivament, fins a la seua total eliminació, l'ús, producció i importació de productes modificats genèticament en la cadena alimentària, que puguen tindre un impacte ambiental i en la salut humana.

Recomanació N.º. 41: Canvi de model de producció animal, amb la promoció de la ramaderia extensiva agroecològica vinculada al territori, limitant i reduint progressivament la ramaderia industrial (macro-granges i anèlegs).

Percentatge de suport: 95,45 %

Descripció: Recuperar la ramaderia extensiva com a base de la reconversió del sector cap a l'agroecologia.

Es pretén evitar les emissions associades a la producció i transport de pinsos, i també les associades a les macro-granges, incloent contaminació d'aqüífers per l'alta concentració de fems. També es pretén fomentar una ramaderia que no competisca en usos de sòl amb l'alimentació humana. A més, d'aquesta manera, en reduir la despesa en alimentació, s'ajudaria a la rendibilitat de les ramaderies.

Nou model que pose en el centre el benestar animal i la reducció de la contaminació de l'aigua:

- Reducció de la cabanya ramadera
- Garantir el benestar i salut animal mitjançant legislació.
- Supervisió de les formes de producció i la gestió de residus.

És necessari l'accés a la terra, vincular usos agrícoles (ramoneig, rostollades, cultiu de pastures) i forestals (agrosilvo-pastorals) a la ramaderia i recuperar prats.

Flexibilitzar la regulació per a les xicotetes explotacions ramaderes i agrícoles, de manera que una persona que tinga només un parell d'animals no haja de donar-se d'alta com a ramadera.

Recomanació N°. 42: Promoure la pesca artesanal, de proximitat i sostenible, «pesca de temporada».

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Promoure la gestió integrada del medi marí sense separar les activitats pesqueres de la conservació del medi ambient. Les importacions pesqueres han de vindre de recursos sostenibles. Promoure la restauració d'hàbitats marins per a permetre que les espècies pesqueres autòctones es recuperen. Prioritzar la pesca artesanal en les aigües nacionals i les pràctiques sostenibles. Recomana que no es produísca pesca i aqüicultura industrial en zones d'alt valor ambiental o que entren en conflicte amb la pesca artesanal, incloent tercers països.

Tot això resulta en una millor adaptació del sector i els recursos pesquers al canvi climàtic i una reducció de les emissions derivades de l'activitat.

Recomanació N°. 43: Promoure la millora i eficiència de l'aqüicultura en tota la costa, afavorint l'accés equitatiu als seus productes per a la població.

Percentatge de suport: 97,65 %

Descripció: Promoure la millora i eficiència de l'aqüicultura amb criteris ambientals, afavorint l'accés als seus productes a la població. Fomentar aquelles espècies amb menor impacte ambiental. Recomanar que les instal·lacions d'aqüicultura estiguen en zones regulades per plans de gestió de medi aquàtic. Incentivar que una part de la producció d'aqüicultura siga per a consum local.

Objectiu N.º 9: Reduir les emissions i incrementar els embornals de GEI en la producció d'aliments.

Justificació:

La producció d'aliments pot incrementar o reduir l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle (GEI) i potenciar o reduir la capacitat dels embornals de GEI, depenent de les pràctiques que es duguen a terme. Dues mesures generals que podrien reduir aquestes emissions i incrementar els embornals serien potenciar l'ús de fertilitzants orgànics sobre els químics (incrementant el carboni orgànic, la biodiversitat i la capacitat de retenció d'aigua) i fer una gestió agroforestal integrada amb altres usos del sòl on siga possible (que pot evitar la degradació, potenciar la funció d'embornal dels boscos i, alhora, reduir el risc d'incendis).

Recomanacions:

Recomanació N.º 44: Reduir l'ús de fertilitzants químics i promoure els fertilitzants orgànics.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Els fertilitzants químics, a llarg termini, empobreixen el sòl i afebleixen la seua capacitat d'embornal. Per això, cal fomentar l'ús de fertilitzants orgànics i reduir el seu cost. Cal impulsar la investigació de la seua relació amb l'ús de plaguicides menys nocius al medi ambient.

Recomanació N.º 45: Promoure pràctiques de gestió i restauració agroforestal.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció:

Gestió: Promoure l'ús de ramaderia per a la gestió forestal per realitzar control preventiu de la vegetació per a la gestió d'incendis. També es pot fer servir en cultius per eliminar herbes. Analitzar el tipus de cobertura vegetal i forestal per identificar el tipus de ramaderia òptim per a cada ecosistema.

Restauració: Promoure els boscos comestibles: sistemes basats en l'observació del bosc natural, diferenciant diversos estrats i creant sistemes de agroforesteria que imiten l'estructura del bosc, però incloent espècies autòctones i al·lòctones que produeixen aliments.

Objectiu N°. 10: Reforçar la formació en el territori sobre pràctiques sostenibles en agricultura, ramaderia i pesca.

Justificació:

La producció d'aliments pot emetre més o menys GEI i potenciar o robar la capacitat dels embornals depenent de les pràctiques que es duguen a terme. Per a això, totes les persones que formen part de la producció d'aliments haurien de tindre accés a la informació sobre aquestes pràctiques i assessorament i incentius per poder aplicar-les a les condicions de cada lloc. Són moltes les pràctiques que es coneixen, entre altres: ús de fertilitzants orgànics; rotacions de cultius incloent lleguminoses; associacions de plantes i promoció de fauna auxiliar per al control de plagues i la conservació de la biodiversitat; pràctiques de conservació del sòl; recuperació de varietats autòctones de cultius, promovent la biodiversitat i l'adaptació a les condicions climàtiques canviants.

Recomanacions:

Recomanació N°. 46: Formació professional i sensibilització als productors/es en pràctiques productives sostenibles.

Percentatge de suport: 97,78 %

Descripció: Formar i informar agricultors/es i ramaders/es per produir sosteniblement, incloent el foment de la cultura agrícola tradicional. Promoure un cicle formatiu de grau mitjà en agroecologia en totes les províncies

Objectiu N°. 11: Promoure la distribució i transformació de la producció agrícola, ramadera i pesquera sostenible de proximitat (de la bioregió)

Justificació:

Per poder accedir a consumir productes de Quilòmetre 0, la qual cosa ajuda a reduir les emissions de GEI, fa falta que les baules intermèdies de la cadena, transformació i distribució, ho permeten, és a dir, que estiguen disponibles de manera distribuïda pel territori i assequibles per a les persones productores d'aliments.

- Transformació: facilitar accés a infraestructures per a la transformació del propi producte fa que el producte recórrega menys quilòmetres. A més, elaborar el propi producte augmenta la seua duració i valor afegit, afavorint a les explotacions xicotetes que no poden permetre's disposar d'obradors que complisquen tots els registres sanitaris i permisos.
- Distribució: és necessari facilitar llocs de venda de producte local, és a dir, facilitar els canals curts de comercialització, si pot ser venda directa i també facilitar que els comerços de la zona oferisquen aquests productes.

Recomanacions:

Recomanació N.º 47: Suport i foment d'instal·lacions de proximitat i compartides per a la producció i transformació de productes agroalimentaris locals.

Percentatge de suport: 94,32 %

Descripció: Les facilitats de producció i transformació d'aliments en llocs pròxims on es produeixen, disminueixen les emissions totals i, a més, tenen efectes en la rendibilitat de les produccions agràries i contribueixen a que hi haja oportunitats laborals vinculades a la producció d'aliments per a la població rural.

Recomanació N.º 48: Fomentar i proporcionar els canals curts de distribució i comercialització a tots els nivells, a través de llocs de venda directa de producte local.

Percentatge de suport: 98,90 %

Descripció: Fomentar i donar suport als mercats agroecològics i els supermercats cooperatius en totes les ciutats de l'Estat. Fomentar que els comerços de la zona oferisquen productes locals.

Objectiu N.º 12: Controlar i millorar l'ús eficient de l'aigua

Justificació:

Segons l'informe del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC), de 2020, l'agricultura representa el 70 % del consum mundial d'aigua i els patrons de precipitació són els més afectats pel canvi climàtic. A Espanya, l'agricultura empra el 84,3 % de l'aigua, segons l'última enquesta de l'Institut Nacional d'Estadística, de 2015, el 15,7 % restant s'ho reparteixen el proveïment humà i els usos industrials.

Aquest consum fa de l'agricultura, especialment la de regadiu, un sector molt vulnerable a les sequeres i l'escassetat d'aigua. La relació entre agricultura i sequera és molt estreta. A més de ser una de les seues principals víctimes, les males pràctiques agrícoles també provoquen l'escassetat hídrica, beneficiant a les grans empreses i perjudicant els xicotets agricultors (per exemple, cultius tradicionalment de secà posats en regadiu, introducció de cultius molt exigents en aigua en zones on l'aigua és un bé escàs, la sobreexplotació il·legal i indiscriminada de les aigües subterrànies).

Per tant, tot apunta a la importància de fer un canvi en la política hidràulica tradicional centrada en l'execució de grans obres, i abordar una vertadera transició hidrològica que responga al context actual i al repte del canvi climàtic. A més de protegir els nostres rius, aqüífers, aiguamolls, llacs i aigües costaneres que aporten un ampli espectre de serveis socials, econòmics i ambientals que contribueixen a mantindre i millorar el benestar en les nostres societats.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 49: Desenvolupar i aplicar una normativa per prioritzar l'aigua per al consum humà i producció d'aliments.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Prioritzar l'aigua per al consum humà i producció d'aliments, en segon lloc, per a la producció d'energia i, en tercer lloc, per a activitats recreatives.

Mesures que inclou:

- Incentivar la microregió (en aquells llocs on siga adequat).
- Utilització d'infiltradors en el reg de plantacions.
- Posar fre a l'edificació i a la construcció d'instal·lacions que demanden molta aigua (camps de golf, parcs temàtics...), especialment salvaguardant emplaçaments pròxims a espais protegits o costes.
- Reconversió del regadiu intensiu i super-intensiu a explotacions sostenibles, diversificades i de baix consum d'aigua. Reducció del regadiu de forma significativa.
- Recollida d'aigües pluvials per al reg.
- Purificació i tractat d'aigües residuals per a la seua reutilització i disminució del desaprofitament d'aigua per al reg.
- Doble xarxa d'aigua per a consum humà i per a altres usos.

Recomanació N°. 50: Regular la utilització de cultius segons les característiques de requeriment d'aigua de cada zona.

Percentatge de suport: 96,67 %

Descripció: Desenvolupar una estratègia i establir un full de ruta d'adaptació de cara a incrementar la superfície dedicada a agricultura ecològica i recuperant espècies autòctones i varietats tradicionals adaptades al clima local, de manera que poden ser més resilients enfront del canvi climàtic i la utilització d'aigua siga menor.

Recomanació N°. 51: Control públic per a una gestió eficient de l'aigua per a l'agricultura.

Percentatge de suport: 98,88 %

Descripció:

Promoure una normativa de control i regulació de pous il·legals, canalitzacions i sistemes de distribució per a l'ús controlat i eficient de l'aigua per a l'agricultura adaptada a l'escassetat d'aigua, com a mesura d'adaptació al canvi climàtic.

Fomentar la formació i la informació de bones pràctiques en les comunitats de regants dels municipis de manera regional/nacional.

Fomentar el reg i les produccions eficients d'acord amb un ús controlat de l'aigua

Recomanació N°. 52: Fomentar la implantació de sistemes de gestió d'aigües residuals en les explotacions agrícoles i ramaderes.

Percentatge de suport: 97,80 %

Descripció: Orientar les polítiques agrícoles i ramaderes cap a la sostenibilitat i la reducció del consum d'aigua, a través d'una transició hidrològica justa i lluitar contra el greu estat de contaminació que pateixen les nostres aigües continentals (superficials, subterrànies i costaneres):

- Regular i limitar abocaments de ramaderia industrial intensiva.
- Regular i limitar abocaments de piscifactories.
- Controlar la normativa d'additius (fertilitzants inorgànics, herbicides i plaguicides) en el reg.
- Millorar la depuració de les aigües residuals i industrials i augmentar els processos terciaris per poder reutilitzar l'aigua i millorar la xarxa de distribució d'aigües de proveïment que encara tenen pèrdues de més del 20 % segons dades oficials disponibles.

Objectiu N.º 13: Millorar la gestió individual i col·lectiva de residus.

Justificació:

La producció de residus a Espanya creix a tota velocitat, mentre que el seu tractament pateix greus carències. Aquesta situació, entre altres qüestions, origina importants emissions de gasos d'efecte hivernacle, que ni tan sols es poden comptabilitzar amb precisió davant la dificultat de tindre dades precises sobre el sector.

La matèria orgànica, que és quasi la meitat del contingut dels residus, arriba a les plantes de reciclatge en un percentatge molt baix i, finalment, el que es recupera en forma de compost és mínim respecte a tota la matèria orgànica.

La nova Llei de Residus incorpora recomanacions interessants que li donen major rellevància i oportunitat a la gestió individual i col·lectiva dels residus orgànics i que poden promoure la seua gestió, serà important que es posen en marxa i es complisquen els terminis establits.

Recomanacions:

Recomanació N.º 53: Fomentar el compostatge comunitari i facilitar, a nivell particular i industrial, els processos de separació de residus orgànics i la reutilització del desaprofitament alimentari per al compostatge i dels desfets agroramaders (com els purins) per a l'elaboració de biogàs.

Percentatge de suport: 98,89 %

Descripció: Fomentar des dels municipis el compostatge comunitari i facilitar, a nivell particular i industrial, els processos de separació de residus orgànics i la reutilització de desaprofitament alimentari per al compostatge i dels desfets agroramaders (com els purins) per fer biogàs.

En el marc de la nova Llei de Residus:

- En el cas del compostatge particular i comunitari: vigilar que es complisca la llei i que es complisquen els terminis.
- En el cas del compostatge industrial i el tractament de deixalles agroramaderes: que en la Llei de Residus s'amplie i especifique la gestió i tractament de deixalles agroramaderes.

Objectiu N°. 14: Reducció, reutilització i valoració dels residus que genera el sistema alimentari en tota la cadena alimentària.

Justificació:

El desaprofitament i la pèrdua d'aliments, segons la FAO, és responsable també de l'emissió de 4.4 gigatonnes de gasos d'efecte d'hivernacle cada any. Pel que, si aquest desaprofitament fora un país, seria el tercer més contaminant del món (darrere de la Xina i els EUA).

Les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle associades a la producció d'aliments que finalment seran malgastats, provenen de diverses fonts:

- Emissions derivades del canvi dels usos del sòl i de la desforestació.
- Emissions derivades de l'agricultura i la ramaderia.
- Emissions derivades de l'energia emprada (energia, transport...).
- Emissions derivades de la descomposició en abocadors.

En total, segons xifres de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO), es perden 1300 milions de tones de menjar produïdes per al consum humà, un terç del total.

El desaprofitament ocorre en tots els processos de producció, cultiu, processament, distribució i consum. És a dir, tant els agricultors, com les companyies, els restaurants, així com els consumidors, tenen responsabilitat en la quantitat exorbitant de menjar que es perd. Les dates de caducitat i consum preferent són responsables del 10 % del desaprofitament d'aliments a Europa.

Això ocorre mentre existeixen 821 milions de persones que pateixen fam en el món. Una de cada nou persones pateix d'inseguretat alimentària, però en realitat es produeixen aliments més que suficients per a tots.

La UE genera 88 milions de tones de residus alimentaris a l'any. Encara que la Política Agrícola Comuna (PAC) destina milions d'euros a incentivar la producció d'aliments i pinsos, gran part es malgasta directament. Els motius pels quals es malgasten els aliments són molts, però la sobreproducció és una peça clau de l'equació. Si la UE reduïra la quantitat d'aliments que malgasta a la meitat, per a 2030, podria augmentar la seua sobirania alimentària i resiliència enfront del canvi climàtic.

Recomanacions:

Recomanació N°. 54: Accelerar l'elaboració i aprovació d'una Llei de prevenció de les pèrdues i el desaprofitament en el sistema alimentari.

Percentatge de suport: 97,70 %

Descripció: Accelerar l'elaboració de la Llei que es troba en avantprojecte: *Llei de Prevenció de les Pèrdues i el Desaprofitament Alimentari*.

Complir, amb caràcter d'urgència, les metes i terminis amb l'ambició que s'estableix en l'avantprojecte de llei de prevenció de les de pèrdues i el desaprofitament alimentari. A més, és necessari limitar la superproducció amb una estratègia definida per a les indústries d'alimentació, promoure l'anti-desaprofitament entre els distribuïdors, promoure aplicacions per a mòbils o eines per reduir i aprofitar el desaprofitament, poder portar a casa el que sobra dels menús de restaurants i menjadors escolars, obligar a la separació dels residus i poder aprofitar la fracció orgànica per a la producció de compost.

Recomanació N.º. 55: Repartiment de l'excedent alimentari prioritzant els col·lectius més vulnerables.

Percentatge de suport: 98,85 %

Descripció: Evitar que els aliments acaben en el fem i puguen ser redirigits a persones en situació de vulnerabilitat:

- Els aliments han d'estar dintre dels estàndards de qualitat.
- Els Serveis Socials dels Ajuntaments poden derivar als programes que s'articulen per als veïns que ho necessiten.
- Tot es duu a terme baix criteris de «plena confidencialitat», on no s'identifica de manera pública ni al donant ni al beneficiari, per evitar amb això que les empreses puguen aprofitar-se d'això com a estratègia de màrqueting i que s'«estigmatitze» als receptors.

Recomanació N.º. 56: Millorar l'ús de dates en l'etiquetatge de productes per part dels actors de la cadena alimentària i la seua comprensió per part dels consumidors/es i a la resta de persones de la cadena alimentària implicats.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Obligació a supermercats de vendre a menor preu els productes que estiguen prop de caducar-se. Que es regule perquè siga un % determinat del preu original i evitar que siga una rebaixa mínima.

Millorar la normativa de caducitat d'aliments.

Facilitar un debat ampli i informat a través de la contribució de tots els actors (assemblees o consells d'alimentació ciutadana).

Analitzar i recomanar opcions (legislatives / no legislatives) per millorar la comprensió i ús de les dates en l'etiquetatge per part dels actors de la cadena alimentària, inclosos consumidors, així com les autoritats reguladores.

Compartir l'experiència i les millors pràctiques en relació amb les dates en l'etiquetatge i desaprofitament d'aliments.

Que es complisquen les necessitats d'informació del consumidor, contribuïsquen a evitar el desaprofitament d'aliments i no posen al consumidor en risc.

Recomanació N°. 57: Promoure una compra responsable per evitar al màxim el desaprofitament.

Percentatge de suport: 97,70 %

Descripció: Promoure una compra organitzada prèviament, amb un llistat previ de la compra i una previsió de despesa per evitar al màxim el desaprofitament.

Racionalitzar i equilibrar l'empaquetat de la compra a domicili per a ajustar la grandària d'aquest, l'ús del menor plàstic possible (p. ex. que usen compostables) i fomentar la reutilització d'envasos (p. ex. caixes de cartó).

Promocionar hàbits domèstics enfocats a les famílies i a les llars:

- Aprendre a fer inventari i planejar els menjars.
- Fer una llista de la compra.
- Emmagatzemar el menjar correctament.
- Reutilitzar les restes i buscar inspiració en les receptes.
- No comprar de més, mentre es fa la compra pot ajudar dràsticament a reduir el desaprofitament d'aliments en una llar.

Objectiu N°. 15: Promoure una alimentació sana, alineada amb els objectius climàtics, sostenible i basada en la sobirania alimentària en tots els nivells: alimentació individual, familiar i restauració col·lectiva.

Justificació:

L'informe de l'IPCC focalitzat en l'ús de la terra (2020) indica que:

- Els canvis en la dieta poden resultar en reduccions de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle.

- L'agricultura, silvicultura i altres usos de la Terra representen el 23 % de les emissions mundials de gasos d'efecte d'hivernacle, 37 % si s'inclouen les emissions associades a tot el sistema alimentari mundial.
- L'agricultura representa el 70 % del consum mundial d'aigua.
- Les collites pateixen impactes del canvi climàtic (ja molt notables, especialment al Sud d'Europa).

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha recomanat la inclusió de més fruites, verdures i llegums en la dieta. La dieta mediterrània tradicional s'acostava a aquest ideal que subratlla l'OMS.

Les crisis alimentàries regionals, degudes a fenòmens atmosfèrics extrems, i els conflictes bèl·lics han demostrat que els mercats agroalimentaris s'interrompen quan es produeixen aquests successos extraordinaris. Per això, molts països opten, per tindre més seguretat en la crisi, per augmentar la seua sobirania alimentària.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 58: Promoure i millorar l'accés a una alimentació eco-sostenible: de proximitat, saludable, de temporada i lliure de químics.

Percentatge de suport: 97,80 %

Descripció: Aquesta recomanació podria dur-se a terme a través de diverses accions:

- Fomentar aquest tipus de producció a través de suports i incentius per part d'entitats locals, regionals, estatals o de la UE als aliments produïts ací, de temporada i de manera sostenible.
- Conèixer i redirigir els incentius que ja existeixen. Promoure i incentivar als productors i a les productores agroecològics i en transició.
- Penalitzar o crear un impost per als productes que no complisquen aquests criteris d'ecosostenibilitat.
- Regulació del nombre d'intermediaris per a abaratir costos.
- Monedes locals per a incentivar les cadenes agroalimentàries curtes.
- Donar suport a aquest tipus de mesures amb publicitat, informació i educació a la població.
- Major transparència en l'etiquetatge sobre la qualitat/procedència/impacte de l'aliment.

Recomanació N°. 59: Fomentar la publicitat d'aliments saludables front als no saludables, combatre la desinformació i assegurar la veracitat i transparència de la informació.

Percentatge de suport: 95,56 %

Descripció: En línia amb la recomanació de Reial Decret del Ministeri de Consum que busca protegir la infància de la publicitat d'aliments perjudicials en determinats àmbits de la vida de la infància es tractaria de, per la via del control o del foment, regular la publicitat de productes alimentaris per fomentar uns hàbits alimentaris més sostenibles i saludables per al conjunt de la població, d'acord amb la dieta mediterrània. Sense perjudici d'establir mesures específiques per a sectors de la població més vulnerables.

Recomanació N°. 60: Informació de fàcil comprensió per a la població i sensibilització sobre els aliments de temporada i de proximitat.

Percentatge de suport: 98,90 %

Descripció: Desenvolupar campanyes d'informació i sensibilització (p. ex. a través de publicitat) que siguin de fàcil comprensió per a explicar els beneficis per a la població, productors i la sostenibilitat, del consum de productes de temporada i de proximitat. Incloure els beneficis per a la salut, les despeses energètiques dels aliments fora de temporada o llunyania, el major consum d'aigua, etc. També per fomentar una compra més pròxima a qui produeix (acurtar els canals de distribució).

També es planteja involucrar als mercats i grans superfícies perquè informen de manera clara i senzilla sobre quins aliments dels quals venen són de temporada i de proximitat.

Recomanació N°. 61: Compromís en les compres públiques de productes sostenibles, producció eco-sostenible (ecològica, de proximitat, d'ecosistemes alimentaris diversificats).

Percentatge de suport: 95,56 %

Descripció: Aquesta recomanació té com a finalitat que en tota contractació pública de restauració i/o de productes agroalimentaris es prioritzen els productes saludables, alineats amb els objectius climàtics i que propicien la sobirania alimentària, la diversificació, conservació i regeneració dels ecosistemes naturals.

Recomanació N°. 62: Fomentar tornar a una dieta mediterrània basada en aliments de proximitat i de baix impacte ambiental, i equilibrada en el consum de proteïna animal i vegetal, segons els criteris de salut de l'OMS.

Percentatge de suport: 95,59 %

Descripció: Es tractaria de fomentar, per diferents línies d'acció, que la població espanyola torne a uns hàbits alimentaris basats en la dieta mediterrània tradicional que incloguen més aliments de proximitat i més aliments de procedència vegetal. Com va assenyalar l'informe de l'OMS, l'any 2015, una dieta saludable implica menjar més fruites, verdures i llegums, com és el cas de la dieta mediterrània.

Objectiu N.º 16: Millorar la governança participativa del sistema d'alimentació.

Justificació:

Les institucions coordinen, estructuren i determinen les activitats dels actors, influint en aspectes clau de l'entorn alimentari com, per exemple, en la varietat d'aliments disponibles en el mercat (disponibilitat), o els preus dels aliments i la seua comercialització, la seguretat sanitària, etc. Ja existeixen aquests organismes dependents del Govern d'Espanya, Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, que exerceixen eixa funció, dins dels límits de les competències de l'Administració Central.

Aquesta Agència Estatal, l'Agència d'Informació i Control Alimentaris (AICA), coexisteix amb les Agències de les comunitats autònomes, que exerceixen les seues competències bé de manera directa, com la Junta d'Andalusia, o bé a través d'una Agència Autònoma específica, com l'Agència Aragonesa de Seguretat Alimentària, de recent creació. En algun cas, eixe control alimentari es desenvolupa en el marc d'una Agència amb objectius més generals. És el cas, per exemple, de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària que és una àrea de l'Agència de Salut Pública. Aquestes entitats haurien d'ampliar els seus objectius i promoure que la cadena alimentària siga més saludable, alineada amb els objectius climàtics, i propiciadora de la sobirania alimentària.

Incrementar el caràcter participatiu d'uns certs aspectes de la governança alimentària ha demostrat ser molt útil. A nivell municipal, amb la creació dels consells alimentaris en algunes ciutats i municipis com a òrgans mixtos, d'informació, participació, deliberació, creació de sinergies entre els actors concernits poden ser espais molt interessants per a abordar el conjunt de la problemàtica alimentària amb la ciutadania (incloent la reducció d'emissions, promoure estratègies d'adaptació en l'àmbit del sistema alimentari, la sobirania alimentària, una distribució i comercialització més sostenible i pròxima a xicotets productors, etc.).

Recomanacions:

Recomanació N.º 63: Promoure, des de les administracions públiques, la constitució de consells alimentaris municipals amb participació ciutadana, de l'administració i empreses i altres agents de la cadena d'alimentació per fomentar circuits curts i sostenibles de distribució.

Percentatge de suport: 89,66 %

Descripció: Posar els mitjans perquè els municipis o governs locals creen els consells d'alimentació com una plataforma de participació i de col·laboració públic- privada per a articular talent i energies per elaborar i implementar l'estratègia d'alimentació sostenible municipal.

Recomanació Nº. 64: Incorporar de manera explícita la promoció de l'alimentació saludable, sostenible, ecològica i de proximitat en les Agències o Departaments de Seguretat alimentària i de Sanitat ambiental i consum dels nivells central i autonòmic.

Percentatge de suport: 98,85 %

Descripció: Incorporar entre els objectius de l'agència estatal i agències o serveis de les CCAA de control i seguretat alimentària el de fomentar una alimentació sostenible, saludable, de proximitat i de temporada, en línia amb l'objectiu que engloba aquesta recomanació.

LLISTAT D'ACTORS

A continuació es recull una llista indicativa dels actors que els/as assembleistes van establir que poden facilitar la consideració de les recomanacions en aquesta àrea de vida, segons les competències i capacitats dins de les administracions i organitzacions públiques, la societat civil o altres sectors d'interés

- 1) Administracions i organismes públics nacionals, europeus i internacionals
 - a) Internacionals: CMNUCC/UNFCCC
 - b) Europees: Comissió Europea
 - c) Espanyoles:
 - i) Parlament
 - ii) Govern d'Espanya:
 - Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació
 - Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic
 - Governns Autònòmics
 - Governns Municipals
- 2) Societat civil
 - a) Organitzacions Professionals Agràries (ASAJA, COAG, UPA, etc.)
 - b) Associacions d'Agricultura i Ramaderia ecològiques (SEAE, etc.)
 - c) Organitzacions Ecologistes.
 - d) Associacions de productors (cooperatives)
 - e) Ciutadania

**ÀREA DE VIDA I SOCIETAT
DE COMUNITATS, SALUT I CURES**

AVS DE COMUNITATS, SALUT I CURES

Objectiu N°. 17: Impulsar, optimitzar, reestructurar i millorar la mobilitat sostenible amb infraestructures de transport públic eficient i no contaminant.

Justificació:

Aquest objectiu contribueix a la reducció d'emissions i contaminació de les ciutats, a millorar l'accessibilitat d'aquestes i evitar embossos. D'altra banda, amb un bon transport públic que arribe a totes parts, es redueix l'ús del cotxe.

Recomanacions:

Recomanació N°. 65: Potenciar l'ús del transport públic a través de major freqüència, connectivitat, simplificació i abaratiment (en l'àmbit urbà i interurbà, i sobretot, rural).

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: L'ús del transport públic es pot potenciar a través de les accions següents:

- Fomentar el bitllet integrat.
- Legislació estatal, amb abast a nuclis urbans, connectivitat, intermodalitat.
- Transport escolar públic.
- Millora de la seua eficiència, reduint l'emissió de gasos d'efecte hivernacle dels vehicles de transport públic.
- Abaratint el preu del transport públic en ciutats o promovent el transport públic urbà gratuït, potenciar el tren i el tren de rodalies.
- Fomentar la creació i l'ús de carrils bus o de vehicles d'alta ocupació (VAO).

Objectiu N°. 18: Reduir l'impacte en el canvi climàtic de la mobilitat aèria

Justificació:

La mobilitat aèria provoca excés de contaminació ambiental, ja que no existeixen alternatives als combustibles fòssils en el trànsit aeri.

Aquest objectiu contribueix a millorar la salut (respiratòria, etc.) de les persones i els ecosistemes en reduir la contaminació (acústica, ambiental, residus). Així mateix, disminueix l'excés del cost del transport aeri en donar més suport a la infraestructura de transport públic (ferroviari).

Recomanacions:

Recomanació N°. 66: Minimitzar els vols domèstics a Espanya quan hi haja alternatives de tren.

Percentatge de suport: 87,36 %

Descripció: Els vols domèstics a Espanya es poden minimitzar a través de mesures com:

- Regular l'oferta/ demanda de vols a través dels preus.
- Reduir el N^oero de vols.
- Generar consciència sobre el cost i la contaminació d'aquests vols.
- Incentivar els usos alternatius.
- Comptar les externalitats en el cost de l'avió.
- Establir un mínim de quilòmetres per als trajectes en avió (Ex. es pot viatjar en avió si el trajecte és de més de 350 km.).

Objectiu N°. 19: Reduir l'ús del cotxe.

Justificació:

L'ús del cotxe provoca un consum excessiu de combustibles fòssils, a més, provoca l'ocupació de l'espai públic per part del cotxe (carrils, aparcament).

Aquest objectiu busca minimitzar els desplaçaments de les persones que treballen o es dediquen a les cures i reduir la mobilitat en els treballs en els quals no es pot teletreballar.

Contribueix a facilitar l'accessibilitat a vehicles/ transportes menys contaminants, fomentar l'ús de transports alternatius i sostenibles amb reducció de l'ús de combustibles fòssils, reduint així l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle generats pel transport i millorant la salut de les persones.

Recomanacions:

Recomanació N°. 67: Promoure els diferents mitjans de compartir vehicle, ja siga a través de plataformes o cooperatives.

Percentatge de suport: 91,86 %

Descripció: Les noves tecnologies poden ser un aliat per reduir el nombre de cotxes i fer un ús més racional dels que hi ha. A través de mesures com: aplicacions d'ajuntaments en els quals t'apuntes per compartir cotxe, cooperatives d'ús compartit de cotxe i espais prioritaris per a aparcar.

Recomanació N°. 68: Promoure els carrils bici segurs a les ciutats i entre municipis.

Percentatge de suport: 96,70 %

Descripció: Facilitar l'ús de la bicicleta amb les millors garanties de seguretat perquè pogueren sumar-se més persones, independentment de la seua edat, gènere o forma física ja que són maneres de traslladar-nos saludables i que no contaminen.

Conectar municipis propers amb carrils bici segurs.

Recomanació N°. 69: Garantir el lloguer social en tots els territoris i barris per disminuir de forma notable la necessitat d'invertir temps i energia per desplaçar-se.

Percentatge de suport: 88,10 %

Descripció: La necessitat de cures augmentarà pels efectes del canvi climàtic, especialment per a la població en situació de més vulnerabilitat. Per això, és necessari que les persones que fan aquests treballs tinguin opcions de viure prop d'on es requereix el seu treball.

Recomanació N°. 70: Mesures que faciliten l'adquisició de vehicles menys contaminants i per a l'adaptació dels de combustió a energies renovables (al parc públic i privat)

Percentatge de suport: 93,18 %

Descripció: Formular i implementar normatives, que incloguen subvencions a infraestructures, que incentiven la innovació, i regulen la producció de cotxes i subministraments assequibles, així com la conversió dels de combustió en elèctrics.

Objectiu N°. 20: Treballar per a aconseguir una transició justa, tant en les migracions internes, com en les migracions forçades provinents d'altres països i, al mateix temps, buscar sinergies entre la migració i l'aprofitament de les infraestructures existents i desaprofitades (Espanya buidada).

Justificació:

Cal garantir condicions de qualitat de vida (alimentació, higiene i atenció sanitària) i evitar buits legals, por i confrontacions socials. Ajudar a la integració socioeconòmica i cultural.

Recomanacions:

Recomanació N°. 71: Treballar per a aconseguir una transició justa, tenint en compte les necessitats bàsiques i culturals generades per les migracions i desplaçaments climàtics a nivell estatal.

Percentatge de suport: 89,29 %

Descripció: Planificar l'impacte de la migració potencial per garantir necessitats bàsiques (alimentació, higiene i atenció sanitària), tenint en compte l'impacte cultural de la interculturalitat en la població d'acolliment.

Planificar, organitzar, conèixer el lloc per part de les persones que arriben i de les quals estan.

Recomanació N°. 72: Preveure i planificar l'atenció a les migracions i desplaçaments forçats per impactes produïts pel canvi climàtic al Mediterrani a nivell europeu.

Percentatge de suport: 92,94 %

Descripció: Tenint en compte l'ecologia i planificant una transició justa, per a evitar màfies en les migracions, èxodes massius, violència, processos de desplaçament deguts a impactes d'esdeveniments extrems o desertificació es proposa un acord o normativa global de coordinació internacional sobre rebuda i integració de persones, a les quals arriben o marxen d'Espanya.

Recomanació N°. 73: Reorganització dels fluxos migratoris d'entrada amb els fluxos interns de migració (Espanya Buidada) i aprofitament d'estructures.

Percentatge de suport: 88,37 %

Descripció: Tenim un problema per l'envelliment de la població i de migracions a les grans ciutats. Quasi ningú es vol ocupar del camp i el desequilibri territorial fa que la gent que es queda no tinga els serveis necessaris per a una vida digna.

Objectiu N.º. 21: Augmentar la consciència, el coneixement i la sensibilitat davant les conseqüències i impactes del canvi climàtic i les maneres d'actuar enfront d'ell en el context formatiu.

Justificació:

És important augmentar l'educació i informació, per a prendre consciència del que està passant en relació al canvi climàtic. A més, es considera que la joventut, si pren consciència, té més potencial per generar un canvi social. La formació en matèria de canvi climàtic ha d'abastar totes les etapes educatives: des de preescolar fins a la universitat i formació professional / per a l'ocupació. És fonamental, en els col·legis, involucrar també a les famílies, perquè complementen la feina que es fa en els centres; així com comptar amb elles en algunes activitats -com a visites-; a causa de la importància del context a l'hora de sensibilitzar i educar.

El canvi climàtic es considera un aspecte transversal que es podria incloure en moltes assignatures, no obstant això, es corre el risc que, en considerar-se transversal, no s'incloga en les matèries. Per això, s'indica que l'important seria especificar quins continguts i competències vinculades amb el canvi climàtic es tractaran en cada nivell educatiu i que se li assignen temps i recursos.

Es busca amb aquest objectiu:

- Augmentar la consciència, el coneixement i la sensibilitat davant les conseqüències i impactes del canvi climàtic i les maneres d'actuar enfront d'ell.
- Involucrar a la societat per a actuar enfront del canvi climàtic, fomentant el canvi d'hàbits i pràctiques.
- Aconseguir un suport generalitzat a les polítiques de canvi climàtic.

Recomanacions:

Recomanació N.º. 74: Augmentar la formació sobre canvi climàtic en centres docents i altres espais de formació.

Percentatge de suport: 97,73 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Educació ambiental i sensibilització en totes les etapes formatives i educatives: incloure continguts i assignatures en el currículum formatiu que aborden el canvi climàtic i àmbits vinculats amb ell (ex. la producció d'aliments i el desaprofitament alimentari).
- Creació d'horts escolars com a espais pràctics on aprendre i sensibilitzar sobre el canvi climàtic.
- Incorporar una visió global, sensibilitzant sobre la situació d'altres països que no tenen tants recursos.
- Crear una figura de coordinació ambiental en els centres escolars (igual que existeixen persones que coordinen en matèria d'igualtat o altres àmbits).
- Les funcions d'aquesta figura serien les de coordinar els continguts a impartir en els diferents cursos i en les assignatures i organitzar visites i activitats fora del centre escolar.
- Formació i sensibilització al professorat i a les persones que prenen decisions en diferents àmbits de l'educació: equips directius, etc.
- Formació en el sistema educatiu per capacitar en termes de sostenibilitat a les persones que s'incorporaran al mercat laboral (formació professional, universitats, etc.).
- Accions en les formacions que incorporen espais intergeneracionals i la saviesa popular vinculada amb el territori (rural i natural), així com persones i activitats que incorporen la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

Objectiu N.º 22: Involucrar a la societat per a actuar enfront del canvi climàtic, fomentant el canvi d'hàbits i pràctiques.

Justificació:

El tema climàtic no està molt present en les preocupacions de la ciutadania en general, per la qual cosa és necessari augmentar la seua rellevància perquè el canvi climàtic es prenga de debò.

Existeix una falta d'informació sobre el canvi climàtic, no informació disponible, sinó que siga accessible i clara i que arribi a la població.

Involucrar a la societat és una cosa bàsica i fonamental perquè la població prenga consciència i aconseguisca abordar la problemàtica del canvi climàtic.

Aquest objectiu contribueix a:

- L'adaptació i mitigació del canvi climàtic, per a aconseguir que la societat adopte mesures d'adaptació i mitigació cap al canvi climàtic, és necessari que prengui consciència del problema i sàpia com actuar davant ell.
- La transició justa, perquè la universalitat de l'educació i la informació és una eina principal per a la igualtat d'oportunitats.
- Involucrar a la societat per a actuar enfront del canvi climàtic, fomentant el canvi d'hàbits i pràctiques.
- Aconseguir un suport generalitzat a les polítiques de canvi climàtic.

Recomanacions:

Recomanació N.º. 75: Involucrar a la societat en l'educació i sensibilització sobre el canvi climàtic.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Educació i sensibilització en matèria de canvi climàtic per a persones de totes les edats (xiquets/es, joves i adults), des de l'Administració i a través d'estructures comunitàries (fomentar que siga algú com tu qui expliqui les coses).
- Proporcionar mitjans i recursos per facilitar que la ciutadania s'involucre en campanyes vinculades amb el canvi climàtic.
- Campanyes de sensibilització, conscienciació i informació sobre canvi climàtic a través d'accions directes per a la ciutadania.
- Formació i sensibilització al personal de l'administració pública i polítics.
- Informació a la població dels beneficis que pot tindre per a aquesta el desenvolupament de mesures per al canvi climàtic (en positiu).
- Servei d'informació de les possibilitats per a implementar mesures per a l'adaptació i mitigació del canvi climàtic, així com els beneficis i ajudes existents per a dur-los a terme.

Objectiu N° 23: Difondre i universalitzar la informació sobre canvi climàtic, i que siga veraç, amb base científica, clara, pedagògica i accessible, evitant la difusió d'informació falsa.

Justificació:

El canvi climàtic no té la importància que deuria en les preocupacions de la gent. Cal despertar la preocupació sobre el canvi climàtic a nivell massiu, així com la informació de com abordar-ho.

Per a això, és necessari augmentar la visibilitat de la informació sobre canvi climàtic per al conjunt de la societat i facilitar l'accés a informació actualitzada sobre impactes i riscos derivats d'aquest que haja sigut contrastada a través d'organismes científics independents, capacitats per a emetre informes sobre el canvi climàtic. També cal evitar la difusió d'informacions contradictòries o falses.

És important arribar a molta gent, per la qual cosa s'han de fer servir els mitjans, moments i canals que ens donen major abast.

Aquest objectiu contribueix a:

- L'adaptació i mitigació del canvi climàtic ja que, per a l'adopció o suport de qualsevol mesura vinculada amb el canvi climàtic, és necessari que la societat estiga conscienciada amb això.
- Aconseguir un suport generalitzat a les polítiques de canvi climàtic.
- Difondre i universalitzar la informació sobre canvi climàtic, i que siga clara, pedagògica i accessible, evitant la difusió d'informació falsa.
- La transició justa, perquè augmenta l'accés de la informació a la societat, als seus diferents perfils.

Recomanacions:

Recomanació N° 76: Fomentar en els mitjans de comunicació la divulgació i el debat sobre l'impacte i les mesures a adoptar per frenar el canvi climàtic, amb especial atenció a les persones i els territoris més vulnerables.

Percentatge de suport: 98,88 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Creació de centres d'informació: centres oberts a la ciutadania en cada ciutat o zona. En aquests equipaments la ciutadania podria revisar els seus hàbits personals des de la perspectiva dels seus efectes ambientals i obtindre recomanacions *ad hoc*, incloent una recomanació personalitzada d'objectius anuals.
- Des d'aquests centres s'assumirà també la realització de visites domiciliàries, ja que no tothom accedeix a aqueixos centres, per realitzar diagnòstics i assessorar les llars sobre els seus domicilis i els seus hàbits individuals. També es farà un seguiment del desenvolupament de les mesures.
- Realitzar enquestes per conèixer com arriba la informació sobre el canvi climàtic.
- Proporcionar informació a la població dels impactes i dels beneficis que pot tindre per a la població el desenvolupament de mesures per al canvi climàtic (en positiu). S'haurà de tractar els impactes i els riscos, però també alternatives per a l'acció.
- Utilitzar moments i canals de molta audiència.
- Cal donar, d'una banda, informació basada en dades de com està afectant el canvi climàtic i les solucions i, per un altre, desenvolupar campanyes impactants, com en el seu moment ho van ser les campanyes de la DGT, etc.
- Desenvolupar píndoles en els mitjans de comunicació, fent servir les diferents plataformes.
- Usar persones de referència (ambaixadors/es) que es dirigeixen a públics específics (sobretot vulnerables). Persones de referència i que també són persones compromeses.
- Major ús de canals massius de comunicació per sensibilitzar i conscienciar en matèria de canvi climàtic (YouTube, Instagram, aplicacions oficials, TikTok, televisió, ràdio, etc.). Visibilització, a través d'aquests canals, de dies significatius vinculats amb el canvi climàtic (Dia de l'Aigua, Dia de la Terra, Dia del Medi Ambient, etc.).
- Els canals de comunicació seran diferents per a arribar a diferents perfils de població: joventut, persones majors, etc.

Objectiu N.º 24: Protecció del medi rural enfront d'activitats amb alt impacte mediambiental, incrementant així la qualitat de vida

Justificació:

La competència dels municipis i territoris per la localització de les activitats econòmiques comporta que es desenvolupen parcs empresarials i zones d'activitats econòmiques que generen un important impacte ambiental per les emissions que generen en el medi rural.

És necessària la protecció del medi rural d'impactes contaminants derivats de les activitats que es realitzen i de la urbanització, atès que és necessari preservar uns recursos naturals i serveis dels ecosistemes que s'estan degradant per aquests motius.

És important planificar aquest tipus de zones perquè es facen de la manera més racional possible, disminuint les emissions per l'excessiva construcció i planificació irracional d'empreses i urbanitzacions en el territori.

Necessitem conservar eixos recursos per al desenvolupament d'activitats i serveix per al conjunt de la població, incrementant la qualitat de vida del medi rural i la protecció del recursos.

Aquest objectiu contribueix a:

- L'adaptació i mitigació del canvi climàtic, perquè el medi rural proporciona uns serveis ambientals que proveeix el medi rural i que són necessaris per a l'adaptació als riscos climàtics i per a la mitigació.
- La transició justa, perquè millorant la qualitat de vida en el medi rural i protegint els impactes ambientals que es realitzen sobre aquest i els seus habitants, els beneficis dels quals moltes vegades van a parar a les ciutats. Llavors, el medi rural percep els impactes i no rep els beneficis.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 77: Protegir el medi rural enfront dels impactes de l'excessiva urbanització i el desenvolupament d'activitats contaminants.

Percentatge de suport: 96,74 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Anticipació, prevenció i planificació dels parcs empresarials i tecnològics pels impactes que tenen la construcció i les activitats dels mateixos en el canvi climàtic.
- Planificar la distribució de parcs /polígons empresarials per a una major racionalització territorial, de cara a reduir les emissions associades a aquests, per la pròpia activitat, els desplaçaments, etc.
- Protecció del territori rural, no perquè no es faça res (que no siga un museu) sinó per a evitar activitats contaminants i afavorir, juntament amb altres mesures, el desenvolupament d'activitats sostenibles.
- Que s'establisquen condicions més estrictes, des del punt de vista ambiental i del canvi climàtic, dels usos i activitats del medi rural.

- Que siga necessari que les activitats que s'implanten en el medi rural tinguin un informe positiu vinculat amb el medi ambient i canvi climàtic.

Objectiu Nº. 25: Frenar la despoblació i envelliment en les zones rurals i afavorir l'assentament de població.

Justificació:

El despoblament del medi rural genera impacte paisatgístic a causa de l'abandó i augmenten els riscos per al medi ambient per la falta de gestió del territori, riscos que s'acceleren amb el canvi climàtic.

La dificultat d'accés a serveis bàsics i a recursos com l'habitatge, terra o espais on poder desenvolupar una empresa dificulten el repoblament del medi rural i continua perpetuant el seu abandó.

La falta d'accés a l'habitatge i a edificacions fa que les persones no puguin viure allí, i també dificulta la instal·lació de noves activitats.

És necessari que la població i la joventut no se'n vagin i repoblar el territori per cuidar-lo, si no, hi ha problemes amb la gestió del mateix (com l'augment del risc d'incendis, etc.).

A més, un medi rural amb els serveis adequats permet el desenvolupament de vides més sostenibles, que generen menys impacte -menys emissions-, com es veu en algunes persones que tornen a viure del medi rural.

Aquest objectiu busca augmentar els serveis necessaris per a la fixació de persones i el desenvolupament d'activitats econòmiques sostenibles en el medi rural, així com la dotació d'habitatges i terres a les persones i així tenir una vida digna en el medi rural. El foment d'empreses més sostenibles en el medi rural disminueix la mobilitat de les persones que ja viuen ací i van a treballar a les ciutats.

Contribueix a l'adaptació i mitigació del canvi climàtic perquè el repoblament del medi rural contribueix a la presència de persones que puguin cuidar i gestionar aquest. Els recursos naturals i els serveis que el medi rural ens proporcionen, són claus per a la mitigació i adaptació del canvi climàtic.

Contribueix a la transició justa perquè:

- Para atenció especial a les zones perifèriques que estan més degradades i que el medi rural que no tenen els beneficis que tenen les grans ciutats.
- Millora les condicions d'accés a serveis, en comparació amb les que es tenen a les ciutats.
- Millora la qualitat de vida de les persones en relació a les ciutats.

- Genera oportunitats d'ocupació

Recomanacions:

Recomanació N.º. 78: Dotar al medi rural dels serveis públics i privats necessaris, mitjançant l'impuls de polítiques públiques, per a la implantació d'empreses i activitats més sostenibles i millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

Percentatge de suport: 98,90 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- És prioritari cobrir els serveis bàsics que permeten que les persones puguin viure i treballar (incloent poder conciliar): cases nius, sanitat, serveis socials, comunicacions, cultura, transport i educació.
- Els serveis han d'estar adaptats a la realitat del medi rural com, per exemple, el transport a la demanda.
- Els serveis públics han d'afavorir la diversificació de l'economia, el medi rural ha d'incloure activitats sostenibles més enllà del sector primera com, per exemple, el turisme sostenible.
- Desenvolupar instruments de discriminació positiva per a la implementació de serveis al medi rural.
- Legislar les concessions de les empreses privades per equilibrar els serveis dels territoris urbà i rural, i que les empreses privades que oferisquen eixos serveis una cobertura mínima.
- Col·laboració públic-privada per al desenvolupament d'algunes serveis com, per exemple, tindre un caixer en un edifici públic.
- Millorar la connectivitat a Internet i les telecomunicacions en les zones rurals, perquè la gent pugui teletreballar al medi rural.
- Revisar les connexions a Internet en diversos territoris per tindre una mínima cobertura.
- Dotar de serveis públics i privats mínims i adaptats per al medi rural (transport, banca, telecomunicacions, etc.).
- Descentralitzar l'administració / els serveis que es presten.

- Promoure l'accés i l'ús d'habitatges existents, en propietat i en lloguer, i la rehabilitació.
- Ajudes a la rehabilitació d'habitatges / lloguer.
- Creació de bancs de terres per a afavorir l'accés a la terra i el desenvolupament de noves iniciatives.
- Fomentar la diversificació d'altres activitats econòmiques (no només agricultura i ramaderia).
- Fer servir infraestructures, edificacions existents per fomentar la implantació d'activitats.

Objectiu N.º. 26: Fomentar l'aprofitament, conservació i gestió sostenible dels recursos existents del medi rural per a la fixació de població i el desenvolupament d'empreses sostenibles.

Justificació:

L'abandó del medi rural genera impacte paisatgístic a causa de l'abandó i augmenten els riscos per al medi ambient per la falta de gestió del territori, riscos que s'acceleren amb el canvi climàtic. Cal rehabilitar molts habitatges i edificacions. La falta d'accés a l'habitatge fa que les persones no puguin viure en zones rurals.

El medi rural, amb els serveis adequats, és un ambient favorable per al desenvolupament d'actitud i hàbits de vida favorables per a la lluita contra el canvi climàtic (generar comunitats per compartir recursos, temps, etc.). Moltes vegades es tracta de posar en marxa i recuperar recursos que ja existeixen.

Aquest objectiu contribueix a:

- L'adaptació i mitigació del canvi climàtic afavorint l'ús d'infraestructures i recursos existents, evitant el seu abandó. Millora de la conservació i protecció dels recursos.
- La transició justa, perquè millora les condicions de vida, en comparació amb les que es tenen a les ciutats.

Recomanacions:

Recomanació N.º. 79: Crear mecanismes per recuperar l'ús d'habitatges, infraestructures, edificacions i terres abandonades o en desús del medi rural, tant de propietat privada com pública i comunal, amb criteris de sostenibilitat i eficiència energètica.

Percentatge de suport: 96,63 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- És necessari posar en marxa mecanismes per posar en contacte i acostar persones (propietaris/ies – persones que volen anar-se'n a viure o desenvolupar iniciatives, etc.).
- Afavorir l'accés a l'ús d'habitatges, edificacions, infraestructures i recursos existents, per a habitatge i per al desenvolupament d'empreses i activitats sostenibles.
- Crear instruments d'interacció, coneixement i comunicació per posar en contacte a persones.
- Finançament o ajudes de projectes per a la recuperació d'aquestes edificacions / habitatges de manera sostenible.

Objectiu Nº. 27: Reforçar l'atenció a la dependència i cobrir l'augment de les necessitats de cures derivades dels impactes del canvi climàtic en la salut de les persones, especialment en persones vulnerables i dependents.

Justificació:

Amb el canvi climàtic sorgeixen malalties i impactes en la salut que serà necessari atendre.

És necessari atendre les necessitats de cures de les persones, especialment les més vulnerables i que en fer-ho no es perjudiqui les persones que fan aquests treballs, ni al seu accés a l'ocupació.

És important per diversos motius:

- El descens de la mobilitat millora la salut. Tindre una ciutat amb menys emissions, té beneficis sobre l'aire i al tindre aire més pur podem respirar millor. També hi hauria menys problemes en temes de pell (taques, picors) i, a més, es reduirien les al·lèrgies.
- El temps que sobra es pot invertir en la conciliació. Podrem preparar millor les nostres cases i els nostres entorns per a quan arriben alguns dels efectes del canvi climàtic, com: onades de calor, inundacions, etc.
- El teletreball ens ajuda a conciliar la nostra vida personal i afavoreix el medi ambient, perquè realitzem menys desplaçaments en hora punta i en aquest moment sol haver-hi molta emissió.
- Els horaris més flexibles permeten adaptar noves vides a les necessitats de cures.

Contribueix a l'adaptació i a una transició més equitativa.

Recomanacions:

Recomanació N.º. 80: Crear mesures de protecció social i reforç dels serveis i prestacions públiques per a la conciliació laboral per a atendre les necessitats de cures, que augmentaran pels impactes del canvi climàtic.

Percentatge de suport: 94,44 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Reforçar l'atenció a la dependència i cobrir l'augment de les necessitats de cures derivades dels impactes del canvi climàtic en la salut de les persones, especialment en persones vulnerables i dependents.
- Garantir els ingressos de les persones que atenen les necessitats de cures davant l'adaptació de les jornades laborals.
- Protecció, en la legislació laboral, de les persones que desenvolupen les activitats de cures.
- Establir un sistema de cures més professional, enfocat a les necessitats de cura de les persones dependents.

Objectiu N.º. 28: Fomentar la resiliència climàtica, dotant de mecanismes i recursos per poder entendre els riscos del canvi climàtic i fomentar la resposta ciutadana per poder manejar-los, a través de la responsabilitat individual i comunitària.

Justificació:

Patirem riscos i impactes derivats dels esdeveniments extrems del canvi climàtic, que generaran danys en les persones i en la societat.

Podem disminuir i preparar-nos davant eixos esdeveniments perquè el risc i l'impacte siga menor.

Davant una emergència, l'administració no sempre és capaç de reaccionar a temps, llavors s'ha d'afavorir la prevenció. Per estar preparats davant els efectes del canvi climàtic és necessari desenvolupar mecanismes i recursos que puguin fomentar la resposta professional però també ciutadana, assumint la responsabilitat personal i comunitària.

Contribueix a la transició justa en minimitzar l'efecte dels impactes que a més afecten més a la població més vulnerable.

Recomanacions:

Recomanació N°. 81: Capacitar a personal tècnic, serveis públics, comunitats i ciutadania per identificar i gestionar esdeveniments extrems i riscos climàtics.

Percentatge de suport: 98,86 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Fomentar la responsabilitat personal a través d'informació a la ciutadania.
- Impartir formació a professionals dels serveis d'emergència (protecció civil, bombers, policia, etc.) sobre mitigació i adaptació per a la implementació en el seu territori.
- Establir un sistema d'informació on els ciutadans sapiguem on establir-se, construir, tenint en compte els riscos del canvi climàtic. (ex. no en llits inundables).
- Desenvolupar una legislació que prohibisca i vigile la construcció d'habitatges i infraestructures en zones especialment vulnerables als esdeveniments del canvi climàtic.

Objectiu N°. 29: Previndre i minimitzar els impactes i els riscos derivats del canvi climàtic i els efectes de fenòmens climàtics extrems.

Justificació:

Patirem riscos i impactes derivats dels esdeveniments extrems del canvi climàtic, que generaran danys en les persones, les infraestructures i en la societat. Podem disminuir i preparar-nos amb anticipació davant eixos esdeveniments perquè el risc i l'impacte siga menor si es té accés a informació sobre riscos específics que siguin rellevants. Amb tot això es contribueix a l'adaptació i la transició justa.

Recomanacions:

Recomanació N°. 82: Millora de les infraestructures i mecanismes encaminats a la identificació i prevenció dels impactes i riscos d'esdeveniments extrems relacionats amb el canvi climàtic.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Facilitar l'accés a informació sobre els riscos climàtics
- S'han de generar infraestructures i mecanismes que previnguen els impactes i riscos pensant a llarg termini, per a no gastar recursos en mesures que es quedaran obsoletes.
- Crear mapes de prevenció i vulnerabilitat als municipis i per a la ciutadania per evitar que no es construïska
- Reubicar les construccions quan no siga possible protegir-les a llarg termini i estiguen situades en llocs de risc.

Objectiu Nº. 30: Impulsar un enfocament integral de la salut front al canvi climàtic a través del reforç i la capacitat del sistema sanitari

Justificació:

Fer front i preparar-se per als riscos i impactes* que tenen en la salut de les persones els efectes del canvi climàtic és fonamental per protegir la població.

*Impactes com extrems tèrmics (onades de calor), fenòmens meteorològics extrems com tempestes i inundacions, els efectes de les sequeres, els incendis forestals, l'augment de la contaminació atmosfèrica química i els *al·lèrgens aeris (pol·len), així com l'extensió de malalties transmiseses per vectors, com mosquits i paparres. Molts d'aquests riscos ocorren simultàniament en el mateix lloc, per això, és necessari l'enfocament integrador.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 83: Reforç i capacitat del Sistema Públic de Salut per fer front als riscos i impactes del canvi climàtic, adoptant mesures de prevenció i intervenció que permeten, a més, afavorir els processos d'adaptació.

Percentatge de suport: 94,32 %

Descripció: Fer front als riscos i impactes que té en la salut el canvi climàtic, adoptant mesures relacionades amb la prevenció i intervenció.

Prevenció

- Formació als professionals de la salut i de primera intervenció sobre riscos associats al canvi climàtic. Personal sanitari, personal d'atenció geriàtrica, salut comunitària,

atenció primària, professionals de salut mental, infermeres i infermers de centres educatius...

- Formació a altres professionals que intervenen en la salut: Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, Protecció Civil, delegats i responsables de PRL a les empreses.
- Formació a personal voluntari d'organitzacions socials
- Informació / campanyes de divulgació a tota la ciutadania, sobre riscos i consells de prevenció i acció davant el canvi climàtic, des de llocs de proximitat com Centres de Salut i Ajuntaments.
- Desenvolupament de plans de prevenció i adaptació davant els riscos del canvi climàtic, específics i adequats a cada zona geogràfica.

Intervenció

- Crear un sistema d'alerta i monitoratge de riscos ambientals/climàtics.
- Mapes i identificació de zones i persones en situació de vulnerabilitat davant els riscos climàtics, específics i adequats a cada zona geogràfica (Exemple: zones en risc de sequeres, inundacions, incendis, transmissió de malalties tropicals, persones en situació de pobresa energètica, majors, persones en situació de dependència...).
- Protocols i plans de resposta/acció davant situacions sobrevingudes per efectes del canvi climàtic. A nivell local, municipal i comunitat autònoma. (Exemple: Atenció a persones en situació de vulnerabilitat, impacte en la salut mental de les persones...).
- Fomentar i proposar activitats que ens connecten amb la natura com a factor facilitador d'una bona salut mental i física.

Recomanació N°. 84: Incrementar la participació del personal de l'àmbit de la salut en les negociacions i presa de decisions sobre canvi climàtic per garantir i ressaltar el vincle entre el canvi climàtic i la salut.

Percentatge de suport: 93,10 %

Descripció: Participació i inclusió del personal de l'àmbit de la salut en les negociacions i presa de decisions sobre protocols davant l'impacte del canvi climàtic. Inclosos els professionals de primera línia: atenció primària, professionals de centres específics (centres d'atenció precoç, residències, centres educatius...)

Objectiu N.º 31: Augmentar la conscienciació i la participació activa de la ciutadania en els processos d'elaboració, desenvolupament i implementació de polítiques públiques davant els efectes del canvi climàtic.

Justificació:

La participació ciutadana a diferents nivells i de manera representativa contribueix a una transició justa en incloure perspectives i coneixements diversos que poques vegades es tenen en compte en les polítiques públiques de canvi climàtic. També ajuda a l'aprenentatge social, a la presa de consciència i a la corresponsabilitat de la ciutadania en la implementació de plans de mitigació i adaptació al canvi climàtic.

Amb aquest objectiu es busca augmentar la participació i implicació i la capacitat de decisió de la població en els àmbits vinculats amb el canvi climàtic, promoure la participació ciutadana, a diferents nivells i de manera representativa, en la mitigació i adaptació al canvi climàtic. I que els prenedors de decisions rendisquen comptes i justifiquen els motius si no duen a terme alguna de les recomanacions.

Recomanacions:

Recomanació N.º 85: Creació d'assemblees i altres espais de participació i coordinació sobre canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,82 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Impulsar la participació ciutadana.
- Afavorir la creació de xarxes i la retroalimentació entre les assemblees existents.
- Dotar de finançament públic per a la creació i desenvolupament de processos de participació ciutadana enfocats a la millora del medi ambient i a l'adaptació i mitigació del canvi climàtic.

Objectiu N.º 32: Afavorir la cohesió i la igualtat social per a una transició justa en tots els nivells: laboral, sanitari, educatiu, etc.

Justificació:

Una societat unida i cohesionada és més forta davant els possibles impactes del canvi climàtic i, al seu torn, afavoreix la creació de comunitats més implicades amb la naturalesa i amb la resta d'éssers humans.

Incorporar la justícia social és important perquè els grups socials més exclosos solen viure en les àrees més vulnerables davant desastres o esdeveniments extrems, i, al seu torn, també tenen menys capacitat i recursos per fer front a aqueixos impactes.

Recomanacions:

Recomanació N°. 86: Afavorir la creació de xarxes de solidaritat i cooperació entre les persones per mitigar el canvi climàtic i alleujar les seues conseqüències conjuntament.

Percentatge de suport: 97,70 %

Descripció: Les xarxes de solidaritat i proximitat són la primera resposta per reduir els impactes provocats pels esdeveniments extrems ocasionats pel canvi climàtic. S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Promoció per part de les administracions públiques per a la creació de xarxes veïnals de solidaritat, suport i cooperació davant els riscos climàtics com inundacions, onades de calor, pols en suspensió, etc.
- Promoció d'assemblees veïnals vinculades amb l'eficiència energètica.
- Promoció de la creació de comunitats energètiques, tant en l'entorn rural com urbà.

Recomanació N°. 87: Considerar la igualtat social en l'adopció de mesures enfront del canvi climàtic.

Percentatge de suport: 97,67 %

Descripció: Assegurar que les polítiques i plans de canvi climàtic consideren/tinguen en compte la justícia social i la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació, la salut, l'energia, l'habitatge, etc.

Objectiu N°. 33: Aconseguir una acció segura i efectiva enfront del canvi climàtic, que no depenga dels canvis entre governs.

Justificació:

El principi de no regressió en el Dret Ambiental consisteix en la limitació als poders públics de disminuir o afectar de manera significativa el nivell de protecció ambiental aconseguït, llevat que estiga degudament justificat.

Així doncs, és necessari un acord polític de cobertura nacional que perdure, independentment del govern vigent, a través d'un pacte d'estat (partits polítics, agents socials, sindicats, patronal, organitzacions industrials...) que es comprometa a accelerar la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica.

Recomanacions:

Recomanació N°. 88: Crear un pacte d'estat per a l'actuació davant el canvi climàtic.

Percentatge de suport: 95,51 %

Descripció: Entre els elements del pacte d'estat de la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica s'hauran de contemplar:

- Una recomanació de reforma fiscal verda.
- El principi que cap partida pressupostària danyee el medi ambient.

Objectiu N°. 34: Incorporar polítiques de cures a persones i col·lectius vulnerables en els plans d'adaptació al canvi climàtic.

Justificació:

El canvi climàtic incrementa i fa més complicades les tasques de cures. Aquestes han sigut realitzades històricament per les dones. Cuidar de la vida en sistemes que ataquen la pròpia vida és una tasca penosa i, si no es fa, les persones necessitades de cures veuen les seues vides precaritzades.

És complicat que les persones cuidadores no es desplacen cap al lloc en el qual estan les persones que han de ser cuidades. Més aviat, es tractaria de minimitzar els transports cap a les activitats no socialment necessàries i, per contra, prioritzar el transport públic i col·lectiu de qualitat per a les tasques socialment necessàries. A més, les polítiques d'habitatge són clau. Les persones no viuen lluny d'on treballen perquè vulguen, sinó perquè els preus dels lloguers obliguen a això. La garantia de lloguers socials en tots els territoris i barris pot disminuir de forma notable la necessitat d'invertir temps i energia per desplaçar-se.

Tallar el canvi climàtic requereix actuar en dues línies: resiliència dels sistemes socioeconòmics i justícia i equitat per a no deixar a ningú arrere. Protegir les persones cuidadores en moments en els quals farà falta més temps de cures és una mesura d'equitat i de pura supervivència.

Protegir les persones en situació de dependència i cuidadores en moments en els quals farà falta més temps de cures és una mesura d'equitat i de pura supervivència.

Per a això, és necessària la planificació laboral, assegurant l'atenció als grups de població més vulnerables (ancians, xiquets, població dependent) i els seus cuidadors/es que seran els més susceptibles als impactes del canvi climàtic.

Amb aquest objectiu es busca:

- Afavorir la inclusió social de les persones en situació de dependència i assegurar-los les cures necessàries davant els impactes i riscos del canvi climàtic.
- Assegurar suport i remuneració a tota persona dedicada a les cures davant els impactes i riscos del canvi climàtic.
- Establir un sistema de remuneració per a les persones familiars que sostenen les cures de persones en situació de dependència i incloure-les en el sistema de cotitzacions de la Seguretat Social.
- Proporcionar informació o serveis climàtics rellevants i comunicats de manera efectiva per a generar anticipació, preparació i maneig de riscos. Es poden previndre i es poden prendre decisions per pal·liar els danys.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 89: Establir i garantir un pla nacional d'atenció i cures eficaç davant els efectes de canvi climàtic enfocat a les necessitats de les persones vulnerables i en situació de dependència i les seues cuidadores i cuidadors.

Percentatge de suport: 96,67 %

Descripció: S'indiquen diferents accions que implicaria el desenvolupament d'aquesta Recomanació, així com la manera de dur-la a terme:

- Garantir des de les Administracions Públiques, seguiment i foment de les cures, salut, alimentació a les persones en situació de dependència.
- Minimitzar els desplaçaments a les persones que treballen o es dediquen a les cures afavorint el treball de proximitat als habitatges.
- Remunerar els treballs de cures que es realitzen dins de la llar: atenció a la infància, majors, persones en situació de dependència, etc.
- Establir un sistema de comunicació efectiu que garantisca l'accés a la informació per a totes les persones i especialment a les quals manquen de recursos. Un sistema eficaç perquè les persones en situació de dependència puguin activar i avisar als serveis perquè puguin acudir i atendre'ls en cas de necessitat.

Objectiu Nº. 35: Adequar els habitatges davant el canvi climàtic per a persones en situació de vulnerabilitat i/o que necessiten cures específiques.

Justificació:

Les persones en situació de major vulnerabilitat solen ser les de menors recursos per a l'adaptació enfront del canvi climàtic.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 90: Ajudes públiques específiques per a l'adequació d'habitatges de persones en situació de vulnerabilitat enfront del canvi climàtic.

Percentatge de suport: 93,18 %

Descripció: Rehabilitació d'habitatges segons el context climàtic per a aconseguir habitatges més eficaços. Per a ells considerem important:

- Que existisca una major difusió de les possibles ajudes i que aquesta arribi a tots els col·lectius.
- L'accessibilitat i simplificació administrativa en els processos de sol·licitud i tramitació de les ajudes.

Objectiu Nº. 36: Crear un sistema d'informació que assegure la qualitat de vida i salut en mans dels professionals.

Justificació:

La recomanació és important per a la ciutadania perquè és una manera d'educar i conscienciar-nos del que tenim al voltant i per ser conscients del canvi climàtic. D'aquesta manera podrem adaptar-nos millor als fenòmens i millorar la qualitat de vida de tots, especialment de les persones en situació de dependència i, al seu torn, ser més òptims en la gestió energètica.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 91: Dotar de formació a les persones en situació de dependència i cuidadores i cuidadors per a adaptar-se i mitigar les conseqüències i risc del canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,81 %

Descripció: Disposar d'informació i formació relativa a l'impacte que el canvi climàtic pot tindre davant necessitats i circumstàncies específiques de les persones en situació de dependència possibilita el planificar i adoptar mesures més concretes per preservar la seua salut i qualitat de vida.

LLISTAT D'ACTORS

A continuació es recull una llista indicativa dels actors que els/as assembleistes van establir que poden facilitar la consideració de les recomanacions en aquesta àrea de vida, segons les competències i capacitats dins de les administracions i organitzacions públiques, la societat civil o altres sectors d'interés

- 1) Administracions i organismes públics nacionals, europeus i internacionals:
 - a) Internacionals: Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtica (CMNUCC/UNFCCC)
 - b) Europees: Comissió Europea
 - c) Espanyoles:
 - Parlament
 - Govern d'Espanya:
 - (1) Ministeri de Treball i Economia Social
 - (2) Ministeri de Sanitat
 - (3) Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions
 - (4) Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic
 - (5) Ministeri d'Igualtat
 - (6) Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030
 - (7) Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme
 - (8) Ministeri de Política Territorial
 - (9) Ministeri d'Educació i Formació Professional
 - Governos Autònoms
 - Administracions locals: Ajuntaments, Consells, Mancomunitats, etc.
- 2) Societat civil:
 - a) Organitzacions Ecologistes
 - b) Associacions empresarials energètiques i altres sectorials més involucrades
 - c) Les respectives federacions sindicals
 - d) Societats científiques
 - e) Ciutadania
 - f) Comunitats educatives
- 3) Sector privat:
 - a) Associacions empresarials i altres sectorials:
 - COPYME. Confederació General de Petites i Mitjanes Empreses
 - CEOE. Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials
 - ATA. Federació Nacional d'Associacions de Treballadors Autònoms
 - Asseguradores
 - b) Sector financer

**ÀREA DE VIDA I SOCIETAT
DE TREBALL**

AVS TREBALL

Objectiu N°. 37: Reduir la sensibilitat dels llocs de treball enfront dels impactes potencials del canvi climàtic i aprofitant les seues condicions ambientals per millorar l'eficiència energètica

Justificació:

És necessari millorar la seguretat davant el canvi climàtic de les infraestructures de treball i prendre mesures d'adaptació en zones ja exposades per evitar costos addicionals i riscos per a les persones. A més, és necessari aprofitar el potencial d'aquelles zones amb recursos ambientals i energètics favorables per a impulsar un menor consum energètic, l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables. Aquest objectiu contribueix, per tant, a la mitigació del canvi climàtic i a l'adaptació i és d'especial interès per a les administracions públiques amb competències en desenvolupament urbanístic, i per a les empreses.

Recomanacions:

Recomanació N°. 92: Garantir que les noves construccions en els centres de treball estiguen preparades per a contribuir a la reducció d'emissions i adaptades als territoris davant les conseqüències del canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,91 %

Descripció: Les noves construccions han d'estar en zones segures davant el canvi climàtic, evitant zones de risc amb impactes previstos i també han d'aprofitar el potencial d'ús d'energia renovable i d'estalvi d'energia. Per a això, els estudis d'emplaçament i d'ús del sòl han d'incloure una valoració dels riscos derivats del canvi climàtic i s'ha de facilitar que aquestes noves construccions aprofiten els recursos renovables (solars, eòlics) i prevalguen l'estalvi i l'eficiència energètica.

Recomanació N°. 93: Abordar la protecció d'edificis i infraestructures de centres de treball ja existents enfront dels efectes del canvi climàtic.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Facilitar el desenvolupament de mesures d'adaptació al canvi climàtic en aquells edificis i infraestructures de treball existents per fer-los més resistents a impactes clau (com pluges torrencials i inundacions) i reforçar la informació a les persones treballadores sobre l'adaptació dels edificis i infraestructures.

Objectiu N°. 38: Reduir la dependència de les energies no renovables per part de les empreses mitjançant el foment de l'ús d'energies renovables i l'autoconsum

Justificació:

És necessari que el sector empresarial contribuïska a l'esforç de descarbonització mitjançant l'ús d'energies netes i l'autoconsum. Els beneficis ambientals són importants, amb una disminució de l'energia consumida, un augment d'energia renovable distribuïda o una reducció dels combustibles fòssils utilitzats.

Recomanacions:

Recomanació N°. 94: Millora del finançament de les instal·lacions d'energies renovables i els mitjans de transport en les empreses i centres de treball per reduir els terminis d'amortització i per fer front a la inversió inicial.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Facilitar condicions de finançament favorables i ajudes per promoure la instal·lació d'energies renovables i l'ús de mitjans de transport sostenible en les empreses, amb especial atenció a les PIMES.

Recomanació N°. 95: Impulsar l'autogeneració i autoproveïment de renovables en les empreses i centres de treball per a reduir les emissions de CO₂.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Donar suport a l'autogeneració d'energia neta i l'autoconsum en les empreses, mitjançant el desenvolupament de plans obligatoris per a les empreses on siga possible (amb mesures com la instal·lació de sistemes de generació sostenible d'energia, instal·lació d'energia solar distribuïda en ubicacions que respecten l'espai agrícola). Dotar de facilitats i ajudes per a la resta de les empreses

Recomanació N°. 96: Millorar els incentius econòmics a empreses per promoure la injecció d'energia renovable en la xarxa procedent de l'autogeneració dels centres de treball.

Percentatge de suport: 97,67 %

Descripció: Incentivar que les instal·lacions d'autoconsum amb energia renovable en les empreses i llocs de treball puguin desplaçar la generació d'energia fòssil permetent que les instal·lacions de generació puguin, a més de subministrar energia per a autoconsum,

injectar energia renovable excedent o adicional a la xarxa. Per a això, cal millorar els incentius econòmics per a les instal·lacions i per a la injecció d'aquesta energia a la xarxa

Objectiu N.º. 39: Aconseguir processos eficients i ambientalment responsables en les empreses que garantisquen una optimització de recursos i la reducció d'emissions de GEI

Justificació:

L'activitat de les empreses ha de contribuir a la reducció d'emissions i comptar amb condicions i sistemes més segurs davant el clima, amb processos eficients i ambientalment responsables, reduint el consum excessiu i l'ús ineficient de l'energia i d'altres recursos en els processos de producció. Totes aquestes accions generen també estalvi econòmic i menor dependència energètica, i redunda en benefici de tota la societat.

Recomanacions:

Recomanació N.º. 97: Desenvolupament de polítiques d'estalvi i eficiència energètica en les empreses.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Impulsar el desenvolupament de plans d'estalvi i eficiència energètica en les empreses amb mesures com rehabilitació energètica, aïllament, canvi de combustible, campanyes educatives i de conscienciació i amb línies de suport i subvencions per a promoure aquests canvis, assessorament, auditoria, etc. Assegurar el lideratge de les grans empreses fent que aquests plans siguin obligatoris i mesures de suport per a les PIMES i joves emprenedors i emprenedores.

Recomanació N.º. 98: Auditories ambientals obligatòries en les empreses amb impacte ambiental significatiu i incentivar i secundar que la resta de les empreses el facen.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Impulsar les auditories ambientals per a assegurar una gestió més eficient dels aspectes ambientals de les empreses. Reforçar en aquest context la figura dels tècnics ambientals amb una correcta formació.

Assegurar el lideratge de les grans empreses amb impacte ambiental fent que les auditories ambientals siguin obligatòries i incentivar i fer costat a la resta "empreses, amb especial atenció a les PIMES a través de, per exemple, ajudes o reconeixements ambientals.

Recomanació N°. 99: Compliment de la transparència pública per part de les grans empreses en relació amb l'impacte del seu producte i la gestió de les seues emissions de GEI.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Reforçar la transparència pública per part de les grans empreses en relació a l'impacte de la seua producció i gestió de les seues emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i en relació amb els compromisos adquirits per millorar eixa gestió (tant de mitigació com d'adaptació: reforestació, cura de l'aigua, gestió de residus, etc.).

Per a això, impulsar el càlcul de la petjada de carboni en les grans empreses, l'establiment de compromisos de gestió i el seguiment del compliment d'aquests.

Reforçar la transparència pública d'aquestes mesures, també de manera interna en les empreses, assegurant el coneixement intern de les persones treballadores amb accions formatives específiques.

Recomanació N°. 100: Impuls a la digitalització incloent documents i materials sostenibles en les empreses i centres de treball i Administracions públiques, tenint en compte la bretxa digital i l'accessibilitat necessària de tota la població.

Percentatge de suport: 97,73 %

Descripció: Prioritzar l'ús de materials sostenibles en les empreses i centres de treball i administració pública. Aprofitar el potencial de la digitalització per reduir l'ús de paper o altres consumibles o millorar l'eficiència dels processos amb especial atenció al suport a la bretxa digital. Aquesta mesura facilita el teletreball per evitar desplaçament als centres de treball per evitar desplaçaments per a treballadors i usuaris.

Objectiu N°. 40: Millorar el comerç d'emissions

Justificació:

El comerç de drets d'emissió és una eina implantada en tota la Unió Europea amb caràcter obligatori que crea un incentiu econòmic perseguint un benefici ambiental: que un conjunt de plantes industrials o operadors d'aeronaus reduïsquen col·lectivament les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle a l'atmosfera de manera efectiva. El seu disseny i normes de funcionament s'acorden a nivell conjunt a la Unió Europea. Es considera que hi ha marge per millorar el seu funcionament i coneixement en les empreses i de cara a la ciutadania a Espanya.

Recomanacions:

Recomanació N°. 101: Que el Govern d'Espanya exercisca un paper actiu en la millora del comerç de drets d'emissions en l'àmbit europeu.

Percentatge de suport: 98,77 %

Descripció: Vigilar i acompanyar a les empreses garantint que el comerç de drets d'emissió funciona de manera eficient evitant especulacions i informant els treballadors i ciutadans.

Objectiu N°. 41: Augmentar els embornals de carboni

Justificació:

Augmentar els embornals de carboni ajudaria a complir els compromisos de reducció d'emissions de CO₂ i a més té molts co-beneficis per a l'entorn rural i per al medi ambient. Es tracta d'incentivar a les empreses perquè invertisquen en embornals i als propietaris forestals perquè milloren la gestió dels boscos

Recomanacions:

Recomanació N°. 102: Incentivar els projectes locals d'absorció de carboni en masses agroforestals assegurant incentius econòmics que arriben als propietaris de les terres.

Percentatge de suport: 97,73 %

Descripció: Donar a conèixer i maximitzar el paper dels embornals en l'Estratègia Forestal Nacional i estratègies forestals autonòmiques, i promocionar més els projectes d'absorció en el Registre de Petjada de Carboni.

Fer arribar als promotors locals i a les empreses les ajudes existents per a actuacions de reforestació.

Objectiu N°. 42: Prioritzar la mobilitat sostenible i reduir el transport en vehicle privat cap als centres de treball per limitar les emissions de CO₂

Justificació:

Les emissions de CO₂ del transport per carretera (25 % de les emissions d'Espanya) són les més difícils de reduir. No obstant això, les mesures de reducció en aquest àmbit són molt beneficioses perquè milloren a més la qualitat de vida dels ciutadans sobretot en grans ciutats, tant millorant la qualitat de l'aire com guanyant temps si es milloren els desplaçaments.

Recomanacions:

Recomanació N°. 103: Promoure el transport públic sostenible als centres de treball.

Percentatge de suport: 96,67 %

Descripció: Foment del transport públic, mitjançant ajudes i subvencions, prevalent aquell que funcione amb energies netes i considerant la necessitat d'arribar als polígons industrials.

És necessari flexibilitzar els horaris i ajustar les necessitats de transport a la demanda de les persones treballadores per part de les administracions públiques. Per a això, es proposa realitzar enquestes a la ciutadania per saber rutes i horaris adaptats a les necessitats reals.

Recomanació N°. 104: Promoure el canvi a formes de transport sense emissions, l'ús d'energies netes i l'eficiència en la mobilitat als centres de treball.

Percentatge de suport: 97,78 %

Descripció: Incentivar i promoure que les flotes d'empresa estiguen formades per vehicles elèctrics o menys contaminants, diferenciant entre grans empreses i PIMES. Prioritzar els desplaçaments amb tren, en la mesura que siga possible.

Desplegar opcions de mobilitat alternativa als vehicles amb emissions en els polígons industrials o zones de concentració d'empreses (carrils bici, patinets, etc.) que siguen inclusives, considerant les capacitats de tots els usuaris.

Promoure mesures de conducció eficient i de reducció de la velocitat als centres de treball per a controlar la contaminació i reduir l'ús de combustible.

Optimitzar els viatges d'empresa tant en rutes com en recursos.

Per contribuir a una transició justa, les mesures que s'implanten no poden suposar un increment de costos per als treballadors sinó resultar en beneficis.

Recomanació N°. 105: Promoure el transport sostenible als centres de treball.

Percentatge de suport: 97,70 %

Descripció: Compartir desplaçaments al treball fomentant i aprofitant també les xarxes de veïnatge.

Creació d'una plataforma per a ajustar l'oferta i demanda de necessitats de transport en el centre de treball.

Servei de transport cofinançat per als treballadors per a les empreses amb més de 10 treballadors

Exigir a les empreses a partir de 100 empleats i empleades un pla de transport compartit i sostenible.

Impulsar accions positives per al foment de l'ús compartit del vehicle privat, per exemple, cotxes amb més persones dins que tinguen preferències del tipus: carrils específics, avantatges econòmics o limitacions, xecs descompte per pàrquing de les empreses, cedir els aparcaments coberts, etc.

Objectiu N.º. 43: Adaptació de la jornada i organització del treball per contribuir a la reducció d'emissions i reduir els efectes perjudicials en les persones treballadores

Justificació:

Una manera de reduir emissions de CO₂ és reduir tant els desplaçaments com els consums energètics que s'originen en els centres de treball. Es considera que hi ha molt de marge per a optimitzar i adequar les jornades de treball de manera que es maximitzen les oportunitats de mitigació i, a més, és necessari incloure la variable del canvi climàtic en l'organització del treball i, en particular, l'adaptació. Aquestes mesures, a més de reduir l'excés de mobilitat i de consum, també comporten beneficis en relació amb la conciliació familiar

Recomanacions:

Recomanació N.º. 106: Foment del teletreball per a reduir els desplaçaments.

Percentatge de suport: 95,45 %

Descripció: Impulsar el teletreball sempre que siga possible, sobretot en els treballs d'oficina per reduir els desplaçaments.

Optimitzar el nombre de desplaçaments dels treballadors als llocs de treball, prioritzant les trobades *en línia* i fomentant l'ús de la jornada contínua.

Dotar de beneficis fiscals a les empreses que impulsen el teletreball. Incorporar en les ajudes al teletreball mesures d'adaptació de les llars al canvi climàtic o mesures d'eficiència energètica o de rehabilitació d'habitatges.

Recomanació N.º. 107: Adaptar les jornades laborals durant els fenòmens atmosfèrics extrems.

Percentatge de suport: 97,80 %

Descripció: Adaptar els horaris i les jornades laborals durant els fenòmens atmosfèrics extrems (augment de temperatura, onades de calor/fred, etc.) sense afectar les condicions de retribució dels treballadors.

Recomanació N°. 108: Disminuir els desplaçaments al treball mitjançant la reducció de la jornada laboral a 4 dies o 30/32 hores, explorant en quins sectors funcionarà millor i/o amb l'impuls de la jornada contínua.

Percentatge de suport: 93,18 %

Descripció: Impulsar un canvi de cultura empresarial i de millora de l'organització del treball que contribuïska a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, incloent la racionalització d'horaris i de la jornada laboral, a través de la reducció de la jornada laboral a 4 dies o 30/32 hores, explorant on i en quins sectors funcionarà millor, i considerant els incentius per compensar el cost d'ocupar més persones, evitant l'obertura del comerç els 7 dies de la setmana, fomentant l'ús de la jornada contínua.

Una millor organització del temps redueix l'excés de mobilitat i de consum, reduir els dies laborables redueix també la contaminació en les grans ciutats i el nombre de morts que produeix, ajuda a controlar la temperatura urbana i augmenta les opcions de supervivència de la flora i la fauna de la ciutat.

Objectiu N°. 44: Reduir els impactes de les empreses i sectors productius i serveis, facilitant la seua reconversió i la dels seus treballadors, garantint una transició justa

Justificació:

L'horitzó d'emissions neutres de carboni implica una profunda transformació de tots els sectors productius i de serveis. Les economies que abans avancen en eixa transició, estaran en millors condicions per mantindre la seua activitat i l'ocupació i afrontar els desafiaments del futur. Incentivar els canvis i generar noves ocupacions és imprescindible per a una transició justa.

Reduir les emissions i els danys al medi ambient de les activitats econòmiques evitant aquelles amb més impacte, com l'extractiva, afavorir l'economia circular i la restauració dels espais naturals és imprescindible per protegir el medi ambient i la biodiversitat i una via de creació d'ocupació.

L'acció pública és decisiva en àmbits estratègics com les finances, l'energia i altres. El sector turístic, generador de nombroses ocupacions, però també d'impactes, haurà de canviar per ser sostenible. També el sector agropecuari i alimentari, abandonant les males pràctiques que danyen el medi ambient i la biodiversitat i amb incentius fiscals per a la seua transformació, per exemple, amb suports a agricultors i consumidors per a preus justos. L'agricultura ecològica a Espanya té un gran potencial. També l'economia social i cooperativa, que ha demostrat ser molt resilient en les èpoques de crisis.

Afavorir la descarbonització en tots els països, no important productes amb més emissions per a no traslladar l'excés d'emissions a tercers països i fomentant la producció local i de proximitat.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 109: Exigència dels mateixos requisits ambientals que tenim al nostre país i a Europa als productes que vinguen d'altres països.

Percentatge de suport: 98,91 %

Descripció: Exigir els mateixos requisits ambientals als productes que vinguen d'altres països (reducció de la contaminació, promoure allò local).

Prohibir la comercialització de productes agrícoles que hagen rebut abonaments, fertilitzants, plaguicides o conservants prohibits a Espanya.

Orientar en aquesta línia els acords comercials i les polítiques europees de frontera (aranzelàries).

Recomanació Nº. 110: Reducció de l'extractivisme i l'impacte ambiental generat per la mineria tradicional, pedreres, extracció de terres rares.

Percentatge de suport: 90,48 %

Descripció: Eliminar l'impacte ambiental generat per l'extractivisme, reduint o eliminant progressivament les activitats mineres i/o extractives en funció dels seus impactes.

Recomanació Nº. 111: Recol·locació i generació d'ocupacions en treballs de restauració d'espais naturals forestals i degradats.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Creació d'ocupacions lligades a la reforestació i restauració d'espais naturals degradats, especialment en les conques mineres, com una via de recol·locació de les ocupacions afectades pel tancament de les mines i centrals tèrmiques de carbó.

Recomanació Nº. 112: Impuls de l'economia social i cooperativa, especialment en el sector agrícola, ramader i pesquer per millorar la producció sostenible i amb qualitat.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Impuls del cooperativisme i l'economia social per millorar la distribució dels beneficis i impulsar l'activitat econòmica local.

Recomanació N°. 113: Regulació del sector turístic i adaptació d'empreses per a augmentar la sostenibilitat del sector i arribar a emissions neutres.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Regulació per facilitar la conscienciació i adaptació de les empreses del sector i la conscienciació ciutadana en la seua activitat turística per impulsar la sostenibilitat.

Recomanació N°. 114: Foment i suport d'activitats econòmiques lligades a l'economia circular i a la reducció de gasos d'efecte hivernacle.

Percentatge de suport: 98,88 %

Descripció: Incentiu de l'economia circular des del disseny dels productes i processos per promoure la descarbonització.

Recomanació N°. 115: Incentivar del canvi del model productiu i dels sectors per a adaptar l'activitat de les empreses al canvi climàtic i promoure economies més resilientes i generadores d'ocupació.

Percentatge de suport: 98,90 %

Descripció: Incentius per facilitar les reconversions dels sectors amb la finalitat de millorar la seua sostenibilitat i resiliència en el procés cap a una economia descarbonitzada, prestant especial atenció a la transició justa de l'ocupació.

Recomanació N°. 116: Valorar el rol de l'empresa pública com un operador econòmic estratègic per a assegurar la descarbonització.

Percentatge de suport: 98,80 %

Descripció: Desplegar l'acció pública en tots els àmbits que procedisca, inclòs com a operador econòmic en sectors estratègics, per a assegurar la transformació de l'economia cap a la descarbonització.

Recomanació N°. 117: Regular els preus del mercat per protegir la producció i el consum local.

Percentatge de suport: 95,60 %

Descripció: Adoptar mesures que assegurin que la producció no es remunera per davall dels costos i s'eviten els sobrepreus en les operacions d'intermediació fins a arribar als consumidors.

Recomanació N°. 118: Promoure incentius fiscals en distribució de productes sostenibles.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Afegir a les mesures de promoció de la producció sostenible, incentius per al seu accés i distribució.

Objectiu N°. 45: Promoure la investigació, desenvolupament i innovació (I+D+i) per avançar cap a una economia descarbonitzada, fomentant la economia circular, l'equilibri territorial i les aliances entre universitat, empreses i grups socials d'interessats.

Justificació:

La transformació dels sectors i les empreses cap a la descarbonització i l'economia circular té un important component tecnològic que requereix el ple desenvolupament de la I+D+i amb una orientació i inversió públiques, l'estímul econòmic a la inversió privada, la cooperació amb la universitat, la promoció de centres tecnològics i la seua cooperació interterritorial, cada institució en funció de les seues prioritats i competències. Requereix també d'una cooperació interempresarial que incloga totes les grandàries i models d'empresa per a la seua disseminació.

Requereix, a més, de la seua promoció per les institucions europees i de la col·laboració intereuropea i la formació i suport les persones dedicades a la ciència i la tecnologia, com les beques i els Erasmus tecnològics. Però també de la cooperació global, facilitant la transferència tecnològica per a la descarbonització amb criteris de cooperació internacional al desenvolupament. Requereix, també, d'instruments per a la relocalització industrial a Espanya que permetria contaminar menys al no portar tot d'Àsia o altres llocs, creant ací ocupació.

La promoció de la I+D+i en el camp de la generació d'energia requereix d'una atenció especial, així com l'estalvi i eficiència energètica, que hauria d'estendre's també a les tecnologies digitals.

Aquesta transició és una oportunitat per als territoris tradicionalment menys industrialitzats, però requereix del corresponent suport extraordinari en I+D+i, pressupostos inclosos.

Recomanacions:

Recomanació N°. 119: Desenvolupament de polítiques que impulsen la I+D+i en l'àmbit empresarial que milloren la sostenibilitat de les activitats econòmiques en la seua transició cap a la descarbonització.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Impuls de la investigació aplicada a l'empresa per a avançar cap a la descarbonització, contemplant l'economia circular i reforçant les oportunitats de tots els territoris i sectors.

Aprofitar l'oportunitat generada per les activitats econòmiques emergents per corregir les bretxes territorials.

Recomanació N°. 120: Impuls del bon ús de l'oportunitat de la presa de dades massiva de valors ambientals per valorar les afeccions de les empreses al medi ambient

Percentatge de suport: 98,77 %

Descripció: Obtenció de dades, especialment a través de *big data*, centrada en la difusió i explotació per conèixer realment les afeccions de les empreses al medi ambient i reduir-les.

Recomanació N°. 121: Impuls de l'estalvi i l'eficiència energètica en les noves tecnologies lligades a la digitalització.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: En el marc de les mesures d'estalvi i eficiència energètica, prestar especial atenció als increments de consum d'energia incorporats per les noves tecnologies digitals.

Recomanació N°. 122: Impuls de la I+D+i en el desenvolupament de productes per fomentar l'economia circular i millorar la durabilitat.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Foment de la I+D+i des del disseny per evitar la producció de residus i afavorir la major durabilitat dels productes i la seua reparació.

Recomanació N°. 123: Inversió pública en I+D+i amb pressupostos equilibrats per comunitats autònomes per reduir les bretxes tecnològiques en els diferents territoris.

Percentatge de suport: 97,73 %

Descripció: Aprofitar la inversió en I+D+i per fomentar les oportunitats de desenvolupament tecnològic que es presenten en cada territori en temps de canvi i transició.

Recomanació N°. 124: Impuls de la col·laboració interempresarial en I+D+i, incloses pimes i autònoms, i de les empreses amb la universitat per a impulsar la innovació i la seua transferència.

Percentatge de suport: 97,67 %

Descripció: Col·laboració entre empreses grans, mitjanes, xicotetes i autònoms en matèria d'I+D+i, i de totes elles amb la universitat, especialment per disseminar la seua transferència i desenvolupar la innovació.

Recomendación N° 125 Increment del finançament per intensificar la col·laboració entre empreses, universitat, administracions públiques i grups socials d'interés, i impuls dels centres tecnològics en tots els territoris per impulsar la I+D+i.

Percentatge de suport: 96,51 %

Descripció: Generar un ecosistema de cooperació entre la societat, les empreses i les administracions públiques en matèria d'I+D+i que faciliten les transformacions cap a una economia descarbonitzada.

Creació de 10 premis anuals en I+D+i: Universitat en els doctorats (tesis) per a la creació d'ocupació en treballs eco-sostenibles.

Recomanació N°. 126: Impuls de la cooperació europea i internacional per a transferència tecnològica de mitigació i adaptació al canvi climàtic, i foment de les beques i els Erasmus tecnològics.

Percentatge de suport: 97,56 %

Descripció: Promoure la col·laboració intereuropea, incloses beques i Erasmus tecnològics, i la cooperació internacional al desenvolupament en I+D+i i canvi climàtic per facilitar les transferències i superar les desigualtats en la matèria.

Recomanació N°. 127: Invertir recursos públics en I+D+i en energia sostenible.

Percentatge de suport: 98,86 %

Descripció: Foment de la inversió pública en I+D+i per a la descarbonització en la generació d'energia.

Objectiu Nº. 46: Incorporar al llarg de tot el sistema educatiu i formatiu coneixements sobre canvi climàtic

Justificació:

Més enllà de la formació enfocada a professions directament relacionades amb el canvi climàtic, és necessari incorporar la nova realitat en tota l'educació reglada.

La transformació de les professions tradicionals i l'aparició de noves professions relacionades amb el canvi climàtic requereix d'una adaptació de tota la formació, tant professional com universitària.

Les persones que ja exerceixen una professió hauran de poder actualitzar els seus coneixements i habilitats professionals i aconseguir la seua requalificació, a través de la formació contínua i de la formació ocupacional, per poder exercir i mantindre el seu ús en concordança amb les transformacions del seu sector o empresa i/o trobar noves ocupacions en els sectors emergents. Ha de ser accessible al llarg de tota la vida laboral.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 128: Capacitació per a la qualificació en les professions tradicionals i les emergents relacionades amb la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Adaptació i foment de la formació per a tot tipus de professionals (FP, universitat i postgraus) a les necessitats generades pel canvi climàtic.

Recomanació Nº. 129: Impuls d'una formació contínua i ocupacional útil, fomentant la requalificació i acompanyant a les persones en formació per facilitar la seua incorporació en les professions relacionades amb el canvi climàtic i la seua evolució.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Emprar els recursos que ofereix la formació contínua i l'ocupacional per reciclar a les persones professionals cap a llocs de treball necessaris pel canvi climàtic.

Serà necessari acompanyar a les persones perquè la formació siga efectiva i s'aconseguisca la incorporació al mercat laboral.

Recomanació Nº. 130: Promoció, difusió i accés de les opcions de formació lligades al canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,85 %

Descripció: Difusió i promoció de totes les opcions formatives a diferents nivells (reglada, contínua, ocupacional, etc.) perquè siguin conegudes i accessibles a totes les persones al llarg de la seua vida.

Objectiu Nº. 47: Fomentar la implicació i participació de les persones treballadores

Justificació:

Aconseguir la incorporació plena de les empreses i de les persones treballadores i els seus representants a la transformació dels sectors i empreses derivades de l'agenda climàtica, considerant les seues conseqüències laborals, requereix incorporar la temàtica a la negociació col·lectiva existent que és l'espai natural de les relacions laborals. Requereix també de la promoció dels Convenis de Transició Justa per als territoris especialment afectats per reconversions industrials i productives derivades de la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

També resulta convenient comptar en les empreses amb un instrument comú d'empresa i treballadors, configurat de manera paritària a semblança dels Comitès de Seguretat i Salut.

La plena incorporació i participació personal dels treballadors implica la seua consulta i que poden expressar directament les seues recomanacions a través, per exemple, d'enquestes periòdiques organitzades per la Comissió paritària.

Recomanació Nº. 131: Incorporar valors i exigències del canvi climàtic i la transició justa en els convenis col·lectius (sectorials i d'empresa) i promoure els convenis de transició justa.

Percentatge de suport: 98,81 %

Descripció: Incorporar el canvi climàtic i les seues conseqüències als convenis que ja existeixen (sectorials i d'empresa) i promoure'l en els convenis que es creuen (transició justa).

Recomanació Nº. 132: Establiment de comissions mixtes de treballadors i empresaris per tractar els assumptes referents al canvi climàtic i medi ambient en l'empresa.

Percentatge de suport: 98,81 %

Descripció: Establiment en les empreses de comissions mixtes paritàries (mateix nombre de representants per part de l'empresa i treballadors) per tractar els assumptes referents a canvi climàtic i medi ambient, a semblança dels Comitès de Salut i Seguretat.

Recomanació N°. 133: Considerar els impactes del canvi climàtic en la salut i per a la prevenció de riscos laborals.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Incorporar les conseqüències del canvi climàtic sobre la salut laboral en l'avaluació i prevenció de riscos laborals per a l'adaptació (fenòmens climàtics extrems, onades de calor, nevades, inundacions, etc.).

Recomanació N°. 134: Realitzar enquestes anuals per valorar les mesures de mitigació i adaptació en l'empresa i recollir recomanacions.

Percentatge de suport: 98,82 %

Descripció: Elaboració per part del Comitè de Canvi Climàtic d'una enquesta anual dirigida al personal de l'empresa per a analitzar l'evolució de les mesures de mitigació i adaptació, així com per a recollir recomanacions en matèria de canvi climàtic.

LLISTAT D'ACTORS

A continuació es recull una llista indicativa dels actors que els/as assembleistes van establir que poden facilitar la consideració de les recomanacions en aquesta àrea de vida, segons les competències i capacitats dins de les administracions i organitzacions públiques, la societat civil o altres sectors d'interès

- 1) Administracions i organismes públics nacionals, europeus i internacionals:
 - a) Internacionals: Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtica (CMNUCC/UNFCCC)
 - b) Europees: Comissió Europea
 - c) Espanyoles:
 - Parlament
 - Govern d'Espanya:
 - (1) Ministeri d'Educació i Formació Professional
 - (2) Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions
 - (3) Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic
 - (4) Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana
 - (5) Ministeri de Ciència i Innovació (CSIC, etc.)
 - (6) Ministeri d'Universitats
 - (7) Ministeri de Treball i Economia Social
 - Governos Autònoms
 - FEMP
 - Governos municipals.

- 2) Societat civil:

Totes les associacions i organitzacions empresarials i sindicals, amb especial atenció a les més representatives

- a) Fundacions, ONG i entitats del tercer sector
- b) Universitats i centres de formació professional
- c) Ciutadania

**ÀREA DE VIDA I SOCIETAT
D'ECOSISTEMES**

AVS ECOSISTEMES

Objectiu N.º 48: Assegurar la conservació dels espais naturals i les espècies animals i vegetals afectades pel canvi climàtic a través de plans i programes específics

Justificació:

La biodiversitat mundial està desapareixent a un ritme alarmant a causa de la destrucció dels hàbitats, la caça intensiva, l'expansió de les espècies invasores, la contaminació o els canvis produïts pel canvi climàtic.

Conservar aquesta biodiversitat és fonamental per al correcte funcionament dels ecosistemes que, al seu torn, ens protegeixen contra el canvi climàtic. Segons la ciència, si les emissions de carboni continuen augmentant sense control, la meitat de les espècies de plantes i animals en els llocs més rics en biodiversitat del món podrien extingir-se a final de segle degut al canvi climàtic.

Segons els diferents escenaris de l'últim informe de l'IPCC sobre impactes, adaptació i vulnerabilitat davant el canvi climàtic fins i tot amb la visió més optimista, és a dir, amb una pujada de la temperatura mitjana de 1,5 graus es produirà l'extinció d'entre el 3 % i el 14 % d'espècies en tot el planeta. En cas que es produïra el pitjor escenari, una pujada de la temperatura de fins a 5 graus centígrads, el percentatge d'extinció pujarà al 48 %.

Assenyala que les espècies més vulnerables són les endèmiques, podent arribar-se a la total extinció de totes les espècies endèmiques de xicotetes illes, el 84 % de les de muntanya, el 54 % dels oceans i el 12 % de les quals habiten en els continents.

Per aquesta raó és vital, al mateix temps que es redueixen dràsticament les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, treballar en plans i programes de conservació concrets per a les espècies animals i vegetals que es veuran més impactades pel canvi climàtic.

Recomanacions:

Recomanació N.º 135: Creació de bancs de material genètic d'animals i plantes, prioritzant les afectades pel canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,85 %

Descripció: Es proposa crear bancs de llavors o d'ADN d'espècies d'animals o plantes salvatges especialment amenaçades pels impactes del canvi climàtic i reforçar els existents, al mateix temps que es posen en marxa programes de reintroducció en llocs alternatius amb

pressupostos i objectius a mitjà i llarg termini. Centrar-se en regionalitzar per protegir la biodiversitat.

Recomanació N°. 136: Creació d'espais nous naturals protegits tenint en compte l'impacte del canvi climàtic.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Es proposa promoure la creació de nous espais protegits prioritzant aquells ecosistemes i hàbitats que puguin estar més amenaçats pel canvi climàtic, així com la creació de corredors biològics que permeten el moviment i la migració de les espècies vulnerables a l'augment de les temperatures, alhora que s'aproven plans de gestió adequats que reduïsquen les pressions i la vulnerabilitat dels espais a conservar.

Recomanació N°. 137: Posada en marxa de plans per lluitar contra les espècies invasores relacionades amb el canvi climàtic.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Es proposa identificar aquelles espècies exòtiques invasores l'expansió de les quals pugui veure's afavorida per l'augment de les temperatures i altres canvis en el medi ambient per posar en marxa plans específics d'alerta primerenca, seguiment i control coordinat accions entre les administracions competents.

Objectiu N°. 49: Restaurar els principals ecosistemes del país afectats pel canvi climàtic per augmentar la seua resiliència front al canvi climàtic

Justificació:

Mantindre ecosistemes naturals i saludables és fonamental per conservar la biodiversitat i proveir d'incomptables beneficis i serveis a la societat, però, a més, perquè són els nostres millors aliats naturals per lluitar contra el canvi climàtic donada la seua enorme capacitat per a absorbir les immenses quantitats de diòxid de carboni acumulades en l'atmosfera des del començament de l'era industrial.

La seua alteració i destrucció provoca l'efecte contrari en alliberar el carboni acumulat, per la qual cosa detindre la seua degradació i promoure la seua restauració és fonamental. Per aquesta raó, el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient ha declarat el període des de 2021 fins a 2030 com la Dècada per a la Restauració dels Ecosistemes, per detindre i revertir la degradació dels ecosistemes en tots els continents i oceans i ajudar així a erradicar la pobresa, combatre el canvi climàtic i previndre una extinció massiva d'espècies.

La cura i restauració dels ecosistemes per recuperar el seu equilibri natural és una enorme oportunitat d'ocupació de qualitat i ha de ser una prioritat per a tots els governs i empreses

que han d'invertir urgentment tots els recursos al seu abast i en el menor temps possible en aquest objectiu, involucrant a la societat i prioritizant aquells que juguen un paper més estratègic en la protecció de la biodiversitat i que tenen més capacitat d'absorció de CO₂.

Els ecosistemes aquàtics a Espanya presenten una gran varietat de tipus. D'acord amb les mesures actuals, podem dir que l'estat ecològic general dels ecosistemes aquàtics espanyols no és bo, encara que les amenaces són diferents segons els sistemes. L'objectiu que s'ha d'aconseguir és la protecció de les aigües superficials, els estuaris, les costes i les aigües subterrànies en tot el territori.

Recomanacions:

Recomanació N°. 138: Aprovar un Pla Nacional de Restauració d'Ecosistemes Estratègics amb objectius clars, recursos i calendari.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Es proposa aprovar i posar en marxa un pla especial per restaurar els principals ecosistemes degradats d'Espanya perquè puguin complir les seues funcions ecològiques, especialment aquells que juguen un paper en la prevenció dels impactes del canvi climàtic (riuades, inundacions, sequeres, incendis, pujada del nivell de la mar, etc.) i aquells que contribueixen a la fixació del CO₂ (boscos, pasturatges, zones humides, prades de fanerògames marines, etc.), dotant-lo de mitjans suficients en els Pressupostos Generals de l'Estat, mitjançant un pacte d'estat i un pla d'acció coordinat entre totes les administracions.

Recomanació N°. 139: Garantir la connectivitat dels ecosistemes redefinint infraestructures com ara carreteres, preses o poblacions.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Es proposa aprovar les mesures necessàries per garantir el funcionament correcte dels processos ecològics, permetent el seu desplaçament per a adaptar-se als impactes del canvi climàtic i identificant les principals infraestructures artificials (carreteres, preses, nuclis urbans, etc.) per fer-les permeables per a la biodiversitat.

Recomanació N°. 140: Brigades professionals de reforestació i regeneració d'ecosistemes especialitzades en canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,86 %

Descripció: Es proposa crear equips permanents de professionals dedicats a la gestió i restauració dels principals ecosistemes afectats pel canvi climàtic, promovent l'ocupació local i de qualitat que permeti la fixació de població rural.

Recomanació N°. 141: Crear un pla estatal de voluntariat ambiental.

Percentatge de suport: 94.19 %

Descripció: Es proposa aprovar un pla de voluntariat ambiental amb coordinació professional (funcionariat) a nivell nacional que promoga la participació i conscienciació de la societat en la cura i recuperació de la naturalesa i els ecosistemes afectats pel canvi climàtic.

Recomanació N°. 142: Mantindre i recuperar els rius i ecosistemes aquàtics, per garantir la qualitat de l'aigua i assegurar el cabal ecològic.

Percentatge de suport: 98,90 %

Descripció: Elaborar i implementar la legislació necessària per a la recuperació dels llits originals i no alteració dels existents. Fer vigilància dels ecosistemes aquàtics amb especial interès a les espècies invasores, protegint les que estan en perill.

Objectiu N°. 50: Reduir el nombre i la superfície d'incendis forestals

Justificació:

El canvi climàtic està modificant la forma en la qual es cremen els boscos a nivell global. La combinació d'intenses onades de calor, sequeres prolongades, falta d'humitat i una vegetació cada vegada més afeblida, està provocant l'augment dels incendis forestals en tot el planeta, des dels boscos del Canadà a l'Amazones o el Mediterrani. El canvi climàtic està fent que augmenten el N^oero i la intensitat donant lloc a una nova generació de «súper incendis» molt perillosos i quasi impossibles d'apagar.

Aquests incendis forestals cada vegada provoquen majors tragèdies humanes, havent augmentat les xifres de morts per aquesta causa en un 276 % en els últims anys. Però, a més, els incendis forestals tenen una enorme repercussió sobre el clima global perquè alliberen a l'atmosfera enormes quantitats de diòxid de carboni acumulat durant centenars o milers d'anys.

Un altre dels efectes dels incendis forestals és la seua contribució a la desertificació que afecta, especialment, a països mediterranis com Espanya. Segons les dades del Programa d'Acció Nacional de Lluita contra la Desertificació, el 74 % del nostre territori és susceptible de ser afectat per aquest procés i més de 9.000.000 hectàrees estan catalogades com a zones amb un risc alt o molt alt de desertificació.

A Espanya, els incendis forestals també són una enorme amenaça i, encara que s'ha millorat en l'atac primerenc del foc en els últims anys, la prevenció continua sent la gran assignatura pendent. Per a això, la gestió sostenible de les muntanyes i els seus recursos, la recuperació de la ramaderia extensiva o la vigilància i restauració de les zones incendiades amb criteris

ecològics ha de ser una prioritat per a totes les administracions, a més de suposar una enorme oportunitat per a la generació d'ocupació de qualitat i una eina de primer nivell per fixar la població rural al nostre país.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 143: Invertir en la prevenció dels incendis forestals promovent una gestió forestal sostenible i adaptativa amb la participació de la societat.

Percentatge de suport: 98,86 %

Descripció: Es proposa reduir el nombre d'incendis forestals i la superfície cremada anualment, invertint en mesures de prevenció i en una gestió forestal sostenible i adaptativa de les muntanyes, promovent la participació de la societat.

Objectiu Nº. 51: Col·locar els parcs eòlics i fotovoltaics nous en zones de baixa sensibilitat ecològic i ambiental, incloent zones marines.

Justificació:

Davant l'actual escenari d'emergència climàtica planetària és urgent la transició energètica basada en energies renovables (eòlica i solar, fonamentalment) a més d'estratègies més ambicioses d'estalvi i eficiència energètica.

El desplegament de les energies renovables ha de fer-se implicant a tots els agents socials, minimitzant sempre l'impacte ambiental i maximitzant el benefici social.

El desenvolupament d'aquestes energies ha de respectar el patrimoni natural i la biodiversitat en totes les fases de la seua vida útil, incloent el seu desmantellament i, per a això, és essencial una planificació territorial vinculant.

A més, ha de garantir-se l'exclusió de les àrees d'alt valor natural i prioritzar-se l'ocupació d'espais ja degradats i urbans, alhora que s'aposta també per estratègies que prevalguen l'estalvi i la generació distribuïda, enfront del model centralitzat de grans instal·lacions lluny dels grans nuclis de població.

La societat civil ha de conèixer com s'està organitzant i planificant el desplegament d'aquestes energies en el conjunt del territori espanyol, així com en quin estat de la tramitació es troben la totalitat de les iniciatives i com contribueixen a acabar amb la pobresa energètica i a promoure un accés just i equitatiu a aquestes tecnologies.

Atés que aquestes tecnologies també impacten en els ecosistemes i modifiquen els paisatges físics i biològics, ha de garantir-se una avaluació ambiental rigorosa tant pel

Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic com per les comunitats autònomes, respectant els processos i terminis per garantir una participació pública adequada.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 144: Disposar d'una zonificació clara i vinculant per preservar els ecosistemes d'alt valor natural ambiental de les instal·lacions d'energies renovables.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Es proposa garantir que el desplegament de les energies renovables es realitza amb la mínima afecció possible a la naturalesa i a la biodiversitat, instal·lant-se només en llocs amb baixa sensibilitat ambiental sobre la base d'una cartografia basada en el millor coneixement científic i que siga vinculant per a les empreses i administracions responsables de la seua planificació i aprovació.

Recomanació Nº. 145: Garantir una estricta i rigorosa avaluació ambiental dels projectes d'implantació d'instal·lacions d'energies renovables per part d'expertes independents i l'aplicació de les seues mesures en el desenvolupament del projecte.

Percentatge de suport: 98,85 %

Descripció: Es proposa facilitar els recursos necessaris per a garantir que els processos d'avaluació ambiental per a la implantació de les energies renovables es realitzen amb el màxim rigor tècnic i compleixen amb totes les garanties de participació pública i compten amb el criteri dels millors experts en cada cas.

Objectiu Nº. 52: Desenvolupar legislació nova per protecció dels ecosistemes i la lluita contra el canvi climàtic i garantir el seu compliment real.

Justificació:

La complexitat dels problemes ambientals actuals requereix la cooperació i el compromís de les Administracions i de la societat, en el seu conjunt, en tots els plans: nacional i internacional.

El Dret és l'instrument per excel·lència per a establir les normes de convivència i constitueix una eina fonamental per a la protecció del medi ambient ja que reflecteix estàndards i normes de conducta humana possibles sobre la base dels coneixements científics. La legislació és l'instrument més important de transformació de les polítiques en acció. No

obstant això, l'acció només té lloc quan aquestes són eficaces i efectives. La seua eficàcia (aconseguir l'objectiu de la norma, per ex.: reduir les emissions) i la seua efectivitat (la norma és obeïda però no s'aconsegueix el seu objectiu) depenen del seu grau d'aplicació i compliment. Per això, és necessari comptar amb normes per fer front al canvi climàtic, però al mateix temps que aquestes s'apliquen correctament i siguen respectades. Per a això, és necessari aconseguir que aquells que estan obligats a complir amb les normes les respecten a través de la conscienciació i dotar amb recursos suficients a les administracions públiques perquè puguen fer un seguiment del compliment. Però si això falla, és necessari utilitzar les eines de l'Estat de Dret a través de la presentació de recursos, tant davant les administracions públiques com davant els òrgans judicials.

Recomanacions:

Recomanació N°. 146: Formar a jutges i membres de la judicatura en relació a les respostes jurídiques davant el canvi climàtic i la protecció del medi ambient.

Percentatge de suport: 97,75 %

Descripció: Amb la finalitat de protegir el medi ambient i fer front al canvi climàtic i com que a vegades la normativa no s'aplica correctament, proposem una formació específica per a jutges i membres de la judicatura.

Recomanació N°. 147: Tipificar l'ecocidi com a delicte en el marc jurídic espanyol en casos de dany massiu i de la destrucció de l'ecosistema.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Tipificar l'ecocidi com a delicte en casos de dany massiu i de la destrucció de l'ecosistema en el marc jurídic espanyol. L'ecocidi, en sentit ampli, és el dany massiu i la destrucció dels ecosistemes, és a dir, un dany greu a la naturalesa de forma generalitzada i mantinguda en el temps. La tipificació d'aquest delicte ha d'entendre's com un element dissuasiu perquè aquests no es cometen perquè s'han d'evitar, en cas contrari, el dany és molt greu i possiblement no reparable.

Recomanació N°. 148: Garantir que l'aplicació de la legislació que obliga a protegir o a reparar el dany causat a l'ecosistema siga efectiva.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Dotar de mitjans suficients a les administracions públiques per establir mecanismes públics de vigilància i aplicació de la normativa mediambiental i el compliment de la possible sentència.

Recomanació N°. 149: Establir una calendari amb terminis per prohibir la venda de productes no biodegradables.

Percentatge de suport: 93,26 %

Descripció: Exigir a les empreses que transformen els seus productes en biodegradables.

Prohibir la venda de productes no biodegradables, i envasos d'un sol ús quan siga possible una alternativa biodegradable o reutilitzable.

Potenciar el consum de productes biodegradables amb bonificacions directes al consum dels mateixos i gravar el consum (major preu) dels no biodegradables.

Per als productes d'higiene femenina, bolquers i productes sanitaris per als quals no existisca alternativa biodegradable, no gravar.

Recomanació N°. 150: Establir el treball ambiental com una opció més per al treball de persones que complixen condemna.

Percentatge de suport: 93,02 %

Descripció: Es recomana que els treballs ambientals es consideren dins dels treballs que poden realitzar els penats, dins del que estableix el Reial decret 782/2001, de 6 de juliol, pel qual es regula la relació laboral de caràcter especial dels penats que realitzen activitats laborals en tallers penitenciaris i la protecció de la Seguretat Social dels sotmesos a penes de treball en benefici de la comunitat.

Recomanació N°. 151: Regulació de les plantes dessalinitzadores (per abocaments, petjada de carboni...).

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Es recomana que s'assegure que la regulació sobre els processos de dessalatge complisca la normativa vigent i s'estudie amb major profunditat l'impacte d'aquestes instal·lacions al nostre país, donada la proliferació d'aquestes instal·lacions en els últims anys i el seu futur increment donades les projeccions d'un increment de sequeres que poden afectar fins i tot la disponibilitat d'aigua per al consum domèstic.

Objectiu N°. 53: Reduir al mínim els distints tipus de contaminació que deteriorenen els ecosistemes.

Justificació:

La contaminació de diferents tipus segons l'informe del 2019 del IPBES (homòleg de l'IPCC en la Convenció de Biodiversitat) és una de les principals causes de pèrdua de biodiversitat i d'ecosistemes, per tant, la reducció de la contaminació contribuiria directament a la seua

protecció, conservació i restauració. La contaminació està relacionada amb el canvi climàtic i amb una transició justa de diferents maneres.

El canvi climàtic pot afectar la qualitat de l'aire i, al revés, la qualitat de l'aire pot afectar el canvi climàtic. Això és particularment important a escala local on pot augmentar el nivell d'ozó, així mateix la matèria particulada pot impactar en les temperatures, per exemple, amb el carboni negre que contribueix al calfament de l'atmosfera.

Així mateix, una mala qualitat de l'aire en escenaris, per exemple, d'onades de calor més probables en diferents escenaris de canvi climàtic, pot causar greus problemes en la salut.

Altres tipus de contaminació també són un problema en un escenari de canvi climàtic. Per exemple, la contaminació lumínica indica un consum d'energia, així com pertorbació en els ecosistemes. La contaminació de soroll també afecta a la salut.

La contaminació del sòl també és un problema, per exemple, en un escenari d'un major nombre d'esdeveniments extrems ja que això pot causar accidents des del punt de vista, per exemple, de sòls contaminats i accidents en episodis d'inundacions.

La contaminació de l'aigua juntament amb la pujada de temperatures pot causar mortaldats de flora i fauna, en alguns casos de manera irreversible.

Per tant, aquest objectiu se centra en la reducció de tot tipus de contaminants per a protegir, conservar i restaurar els ecosistemes, alhora que això contribueix a garantir la seua resiliència enfront del canvi climàtic.

És necessari frenar l'origen de la contaminació i, amb això, tots els efectes en cascada que afecten la flora i fauna. Hem après que tot està connectat, que el canvi climàtic forma part d'una sèrie d'efectes en cadena.

Preocupa la contaminació massiva que produeixen uns certs usos en llocs sensibles o amb molta intensitat de turisme, com illes, zones costaneres, zones amb espècies de cetacis, o en espais protegits, o en llocs amb poca renovació d'aigua, la no degradació de llacunes i mars tancades...

El trànsit genera soroll que afecta persones -sordesa- i a la fauna -alteració comportament. Durant el confinament es va veure que la reducció de la mobilitat permetia escoltar més els ocells a les ciutats. Ampliar zones verdes sense soroll per a la fauna. El mateix passa amb la contaminació lumínica. Estem ocupant tot l'espai en urbanitzar i omplir tot de soroll i llum, no deixem espai per a la fauna.

Per tant, ací un factor clau és el comportament humà. Per exemple, la contaminació del sòl que és causada per acumulació i degradació de fem en boscos i parcel·les, zones on es tira i acumula fem inciten a la ciutadania a continuar tirant fem

Recomanacions:

Recomanació N°. 152: Reduir la contaminació marina. Protegir el «Carboni blau», com les prades de fanerògames (Posidònia, Zostera) i boscos d'algues (Laminaries).

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Reduir la contaminació marina es recomana: Crear un «vaixell del fem» per recollir els fems marins de manera regular gestionat pel Govern; limitar l'ús d'embarcacions recreatives a motor, especialment motos d'aigua, i prohibir el seu ús en zones sensibles i/o d'elevada intensitat turística; limitar la navegació a motor amb motors d'explosió en àrees d'escassa circulació d'aigua (tant llacs i llacunes d'aigua dolça com a llacunes litorals d'aigua marina); regular el turisme en la costa per reduir la contaminació que genera; regular l'accés a platges sobresaturades; promoure cremes de protecció solar més ecològiques/biodegradables.

A més, per protegir el «carboni blau» es recomana la protecció de les comunitats d'algues i plantes marines d'alt interès per la seua capacitat de segrest de carboni i alt valor ecològic de protecció dels fons marins, com les prades de Posidònia.

Recomanació N°. 153: Reduir la contaminació acústica i lumínica.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Reduir la contaminació lumínica i acústica, incloent el compliment de la legislació vigent (Llei del Soroll, de 2003 i el seu Reglament de 2007; Llei 15/2010, de prevenció de la contaminació lumínica i del foment de l'estalvi i eficiència energètics derivats d'instal·lacions d'il·luminació).

Promoure més espais «verds» sense soroll ni llum artificial. Regular els nivells de soroll i llum pensant en els éssers vius.

Recomanació N°. 154: Reduir la contaminació del sòl i descontaminar sòls ja contaminats.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Reduir la contaminació dels sòls (per fems, residus, transformació dels purins, residus de basses mineres), incloent la regulació estricta o l'eliminació les activitats de risc (com l'acumulació de residus de la mineria en basses).

Promoure més la descontaminació de sòls contaminats i promoure la neteja dels fems que s'acumulen en els boscos i zones verdes.

Recomanació Nº. 155: Reduir la contaminació de masses d'aigua dolça (eliminació d'abocaments tòxics, reducció de nitrats) per protegir els rius, els aiguamolls i els aqüífers.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Reforçar el compliment de la legislació existent en matèria de reducció de la contaminació de les masses d'aigua dolça (rius, aiguamolls, aqüífers, etc.), en particular, l'eliminació d'abocaments (incloent la derivada de les basses d'acumulació de residus) i aportacions de nitrats.

Recomanació Nº. 156: Reduir la contaminació de l'aire i controlar més la qualitat de l'aire a les ciutats.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Reduir la contaminació de l'aire, prestant especial atenció als focus que més emissions de contaminants i gasos d'efecte d'hivernacle generen.

Millorar el control de la qualitat de l'aire a les ciutats, incloent la informació i punts informatius. Promoure les zones per als vianants i zones verdes.

Fomentar l'ús de mitjans de transport més ecològics (en termes d'emissions, traçats i infraestructura). Avaluar i reduir els efectes nocius de la contaminació de l'aire sobre la salut humana i dels ecosistemes.

Objectiu Nº. 54: Garantir un ús i consum sostenible i responsable de l'aigua per ser resilents front al canvi climàtic.

Justificació:

L'objectiu se centra en fer un ús i consum sostenible de l'aigua per part de tots els sectors a Espanya, ja que tots aquests (agricultura, indústria inclosa l'energia i el consum d'aigua) tenen impacte en els ecosistemes. En fer un millor ús i consum, això ajudarà a reduir la pressió sobre els ecosistemes.

L'aigua és un recurs essencial per a la vida en el nostre planeta, tant de les persones com dels nostres ecosistemes. De fet, els ecosistemes aquàtics actualment són els que es troben en pitjor estat, per exemple, des de 1970, s'han perdut el 83 % de les espècies d'aigua dolça i el 30 % dels ecosistemes d'aigua dolça.

Pel que fa a l'aigua i el canvi climàtic, en l'últim informe de l'IPCC, s'han documentat moltes més dades sobre els canvis observats que s'han relacionat amb els impactes del canvi climàtic (P. ex. les fortes precipitacions cada vegada més intenses i freqüents). En la zona

del Mediterrani molts rius tenen estrés hídric per l'agricultura, a futur es preveu un dèficit hídric en l'agricultura.

És important destacar la centralitat de l'aigua en l'adaptació i, per tant, la importància de protegir els recursos hídrics i la seua resiliència: una gran majoria (~80 %) de totes les respostes d'adaptació actuals també estan relacionades amb l'aigua i tenen com a objectiu reduir els impactes de la variabilitat de les pluges, sequeres, inundacions, esgotament de les aigües subterrànies, dèficit d'humitat del sòl.

Actualment, al nostre país, en unes certes àrees es fa un ús intensiu de l'aigua, amb un consum per damunt dels recursos disponibles. Existeix una sèrie de marcs legislatius a nivell europeu i nacional, acompanyats d'un procés de planificació dels nostres recursos hídrics que poden donar suport a aquest objectiu de fer un ús i consum sostenible de l'aigua. Més encara quan en escenaris de canvi climàtic és probable que els recursos disminuïsquen en unes certes àrees, la qual cosa reforça, encara més, la importància d'aquest ús i consum sostenible que s'ajusta als recursos disponibles.

L'últim informe del seguiment de la Directiva Marc de la Unió Europea ha identificat que, aproximadament la meitat dels nostres recursos hídrics, es troben en mal estat qualitatiu i quantitatiu. Açò, per tant, afecta de manera directa a la resiliència dels nostres sectors econòmics dependents, així com dels ecosistemes dependents. Per això, aquest objectiu és clau a futur, per reduir els riscos d'una mala gestió i un mal ús d'un recurs.

Els assembleistes veiem la justificació sota el lema de «Ens quedem sense aigua», és a dir, l'escassetat d'aigua que ja s'experimenta en molts territoris.

L'aigua és fonamental per a la vida, és necessària com l'aire. Per al gaudi d'uns pocs es produeix un gran desaprofitament d'aigua de manera innecessària, una despesa d'aigua sense sentit.

Per exemple, hi ha embassaments que es dediquen únicament a generar electricitat per part de companyies elèctriques, sense considerar altres usos, o com una mala gestió pot afectar els ecosistemes.

També es justifica per una tendència a la privatització de la gestió, on sempre cal tindre en compte que l'accés a l'aigua és un dret.

Recomanacions:

Recomanació N.º 157: Consum sostenible d'aigua per part de tots els sectors, valorant l'impacte sobre els ecosistemes.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Establir límits d'ús al mínim necessari per a l'activitat: millorar l'eficiència en l'ús i valorar l'impacte sobre els ecosistemes, reutilitzar aigua en la mesura que siga possible, adaptar els edificis per a un baix consum d'aigua i millorar les infraestructures i reduir/evitar les pèrdues d'aigua per instal·lacions en mal estat, augmentar en els casos necessaris i sempre que siga sostenible (petjada de carboni, gestió de residus de salmorra...) l'ús de dessalinitzadores (per reduir l'ús d'aigua dolça (especialment aigües subterrànies). Promoure plantacions forestals de baix consum d'aigua.

Recomanació N.º. 158: Gestió sostenible dels embassaments.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: De les dues funcions dels embassaments: proveïment d'aigua i generació d'electricitat, fem diferents recomanacions:

- Als embassaments per a proveïment d'aigua, instal·lar panells flotants fotovoltaics per generar energia renovable, al mateix temps que reduir la pèrdua per evaporació, la quantitat d'algues, l'emissió d'olors i gasos i protegir la fauna.
- En l'ús com a font d'energia: que les empreses elèctriques no tinguen el monopoli en l'ús d'alguns embassaments.
- En tots dos casos: assegurar els cabals ecològics i eliminar els embassaments que ja no són funcionals.

Recomanació N.º. 159: Gestió pública o comunitària del subministrament d'aigua per a consum humà d'ús particular i, en cap cas, per part d'empreses que es lucren.

Percentatge de suport: 98,90 %

Descripció: Controlar els preus perquè siguen justos i no tinguen vaivens per interès empresarial. Homogeneïtzar tarifes a nivell estatal. Mantindre els serveis bàsics d'interès per a la població. Frenar el procés de privatització de la gestió de l'aigua. Afavorir la gestió comunitària de l'aigua en els territoris on existeix aquest model. Promoure l'establiment d'una tarifa bàsica o plana de l'aigua per al consum humà, prestant especial atenció a persones en situació de vulnerabilitat.

Recomanació N.º. 160: Garantir aigua suficient i de qualitat per a l'ús/consum humà.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Posar un especial interès a protegir per tots els mitjans legals la qualitat de l'aigua per a consum humà i ecosistemes. Establir estudis que prevegen la possibilitat de

sequeres i altres procediments que limiten l'aigua podent avançar-nos a les seues conseqüències.

Recomanació N.º. 161: Limitar el N.ºero i superfície dels camps de golf (especialment) i de futbol amb gespa en zones on hi ha escassetat d'aigua i millorar la gestió i subministrament d'aigua.

Percentatge de suport: 94,38 %

Descripció: Aquesta recomanació té el doble objectiu d'evitar la creació de nous camps de golf i futbol, en cas de no donar-se les condicions adequades per a això, i millorar la seua gestió per minimitzar el seu impacte.

L'aplicació d'aquesta mesura comporta:

- Realització d'estudis de viabilitat prèvia per comprovar la idoneïtat de la creació dels camps, també tenint en compte la superfície de sòl que ocupen. Valorar el cost (econòmic i ambiental) del manteniment enfront del nombre d'usuaris/beneficis que generen.
- La prohibició d'aquestes instal·lacions en zones considerades inadequades (per exemple, en zones com les illes o en llocs on ja hi haja un nombre elevat de camps).
- Valorar i, si escau, prescriure mesures orientades a minimitzar el seu impacte (possible reg amb aigües reciclades, ús de gespa artificial...).
- Informar en les instal·lacions esportives sobre l'origen de l'aigua de reg.

Objectiu N.º. 55: Adaptar la normativa urbanística i residencial (d'habitatge) als escenaris de canvi climàtic.

Justificació:

L'ecosistema urbà i model de ciutat poden ajudar a previndre els colps de calor i protegir la ciutadania.

Així mateix, l'ordenament urbà i una bona gestió del territori ens pot ajudar a protegir-nos d'inundacions provocades pel canvi climàtic.

Existeix molta superfície urbanitzada i habitatges i edificacions buides que haurien de posar-se en ús enfront de l'obra nova; tanmateix, això és difícil perquè s'especula amb el mercat de l'habitatge, la qual cosa fa que fons voltors i grans empreses mantinguen eixos habitatges sense ús i perquè sol ser més econòmic i més fàcil de finançar l'obra nova que la rehabilitació d'habitatges.

Recomanacions:

Recomanació Nº. 162: Promoure un disseny urbà sostenible i saludable i adaptar les zones construïdes als impactes del canvi climàtic, augmentant la naturalesa i zones verdes a la ciutat i renaturalitzant els habitatges a través de solucions basades en la naturalesa, considerant també l'autoconsum energètic.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Es recomana millorar i ampliar les mesures d'adaptació al canvi climàtic a les ciutats, promovent un disseny urbà sostenible al mateix temps que es redueixen les emissions millorant l'eficiència energètica dels edificis i promovent l'autoconsum basat en la instal·lació d'energies renovables. Les solucions basades en la naturalesa han de considerar-se (per exemple, per protegir la ciutadania enfront de les onades de calor amb ombres o instal·lar cobertes verdes i jardins verticals per a afavorir la biodiversitat a la ciutat), al mateix temps que, en aquestes actuacions, es respecten i protegeixen els hàbitats naturals integrats a la ciutat com les riberes i zones litorals.

Es recomana millorar i ampliar les mesures d'adaptació al canvi climàtic a les ciutats, promovent l'ús de paviments permeables per permetre un major filtrat de l'aigua, més zones verdes, la connectivitat entre els espais verds urbans i periurbans, incrementar l'arbratge als carrers (especialment, en la principals artèries per purificar l'aire), horts urbans escolars i comunitaris (en particular, en els solars de titularitat pública sense ús), espais verds en terrats, entre edificis i zones industrials, cementeris. Impulsar la participació ciutadana en les plantacions en aquests espais incentivant la compra de plantes (per exemple, mitjançant desgravació fiscal o bons de compra) i en el manteniment dels parcs o altres zones verdes, promovent les patrulles de voluntariat. Promoure la utilització de flora autòctona i que pugui estar més ben adaptada al canvi climàtic. Recuperar les vies pecuàries i camins que travessen el teixit urbà.

Recomanació Nº. 163: No augmentar la superfície urbanitzada, recuperar habitatges/solars abandonats, buits o en ruïnes, i controlar l'especulació amb habitatges.

Percentatge de suport: 93,26 %

Descripció:

- Adaptar la normativa urbanística i residencial (d'habitatge) per a no urbanitzar més superfície i proposar la recuperació / ús d'habitatges i edificacions existents.

- Fomentar i donar avantatges per a l'ús / rehabilitació dels habitatges / edificacions existents enfront del desenvolupament de noves promocions.
- Desenvolupar mesures per a evitar i controlar l'especulació amb l'habitatge, ja que hi ha molts habitatges buits perquè s'utilitzen com a negoci i grans empreses / fons voltor tenen eixos habitatges buits i eviten que es recuperen o usen.
- Desenvolupar mecanismes de finançament que prioritzen la recuperació i rehabilitació d'habitatges respecte a l'obra nova, ja que en els bancs és més fàcil obtenir préstecs per a noves construccions que per rehabilitar habitatges existents.
- Ajudes per al desenvolupament de projectes de rehabilitació / recuperació d'habitatges i edificis.

Recomanació N°. 164: Promoure piscines naturals i el manteniment de piscines amb tractament de sal (almenys en les piscines privades) i la reutilització d'aigua de la qual es proveeixen.

Percentatge de suport: 97,73 %

Descripció: Un millor manteniment de les piscines públiques i privades en l'entorn urbà incloent la reutilització de l'aigua de l'habitatge per a proveir la piscina, reducció dels tractaments químics en la mesura que siga possible. Promoure ajudes per a instal·lacions de regeneració i purificació naturals (piscines naturals).

Objectiu N°. 56: Disseny urbà respectuós amb el medi ambient i increment d'espais verds en ecosistemes urbans.

Justificació:

La planificació i el disseny urbà es troben entre les eines més eficaces per fer front al canvi climàtic, ja que poden contribuir tant a la mitigació, com a l'adaptació, alhora que contribueixen a una transició justa. Un disseny urbà respectuós amb el medi ambient pot ajudar, per exemple, amb una millor mobilitat a la mitigació gràcies a la reducció de les emissions de carboni, per exemple, per reduir la necessitat de viatjar en vehicles motoritzats.

Així mateix, l'adaptació és local. Els impactes de l'adaptació es manifesten amb relativa rapidesa. Amb l'adaptació, les persones poden actuar de manera directa, per exemple, amb l'increment d'espais verds que poden ajudar a reduir l'efecte illa de calor, alhora que ajuda a la mitigació. Les formes i combinacions d'un disseny urbà respectuós són tan variades com les pròpies comunitats locals.

Segons l'Agència Europea del Medi Ambient, en un informe recent (2022), els espais verds i blaus d'alta qualitat a les ciutats, com parcs, horts, riberes de rius i costes, són crucials per

a la salut i el benestar. Les àrees verdes accessibles són especialment importants per als xiquets, els ancians i les persones de baixos ingressos, molts dels quals tenen oportunitats limitades de contacte amb la naturalesa.

Incrementar les zones verdes i vegetació en àrees urbanes, carrers i corriols són importants com a mesures de mitigació i adaptació al canvi climàtic, creant zones d'ombra i reduint la temperatura i l'efecte «illa de calor». Per tant, són mesures molt importants per a la salut i que contribueixen a l'adaptació i a la mitigació al canvi climàtic, així com a la transició justa.

Són importants perquè, encara que amb un efecte xicotet, també contribueixen a disminuir les emissions de carboni i els seus impactes.

Recomanacions:

Recomanació N°. 165: Conversió en zona de vianants el centre de les ciutats i augment del transport sostenible.

Percentatge de suport: 94,32 %

Descripció: Es recomana l'ampliació de les zones per als vianants en el centre de les ciutats. La conversió en zona de vianants ha d'anar acompanyada d'un augment del transport sostenible que facilite l'accés a les zones per als vianants.

Recomanació N°. 166: Implementar mecanismes i infraestructures de separació i depuració d'aigües en els edificis i habitatge, per reutilitzar-la en diversos usos. Implementar sistemes separatius de recollida. (inclòs aigües de pluja).

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: En edificis de nova construcció especialment però, en general, evitar el desaprofitament d'aigua, establir circuits separatius, depurar, recircular per als diversos usos de la llar abans de tirar-la pel desguàs. Obligar a les empreses constructores i incentivar a les comunitats /edificis /habitatges, per a la depuració i tractament de les seues aigües per a un següent ús.

Implementar xarxes separatives i depuració a nivell de barri i banys secs a escala ciutat, en llocs on hi ha espai, sistemes de depuració sostenible – disposició de les aigües.

Recomanació N°. 167: Millorar les escomeses d'aigua en els habitatges per garantir la seua qualitat per a beure.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Es recomana aconseguir que l'aigua de l'aixeta siga de qualitat per a beure, cuinar, etc., (sabor, olor, etc.). Quan siga necessari, donar suport a la instal·lació de filtres en els habitatges per a evitar la compra d'aigua embotellada. Gravar la producció d'aigua embotellada en envàs de plàstic.

Recomanació N.º. 168: Gestió de l'aigua (esdeveniments torrencials, recollida aigües pluvials).

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Impulsar la recollida, gestió i ús de l'aigua de pluja, incloent-ho en els plans urbanístics i tenint en compte que es poden produir esdeveniments extrems deguts al canvi climàtic (tant per escassetat d'aigua com per excés).

Objectiu N.º. 57: Difondre informació veraç i amb base científica sobre el canvi climàtic.

Justificació:

Aquest objectiu es planteja a causa de les dificultats perquè arribe informació veraç a la ciutadania.

Comptar amb informació veraç i actualitzada és de gran importància perquè la ciutadania pugui actuar en conseqüència i realitzar contribucions positives.

L'obtenció d'informació real i actualitzada ajuda al compliment dels objectius plantejats.

Es constata l'existència d'espais públics (per exemple, els centres de salut) que són molt visitats però que a penes compten amb informació útil per al canvi.

Recomanacions:

Recomanació N.º. 169: Difondre bones pràctiques exemplaritzants tant del sector públic com del privat.

Percentatge de suport: 100 %

Descripció: Posar en marxa accions en centres educatius i en els centres sanitaris. En aquests últims, destacar els beneficis per a la salut.

Aquesta recomanació s'orienta a posar en marxa i visibilitzar bones pràctiques ambientals amb valor exemplificador, per produir un efecte contagi en la ciutadania. Es donaria prioritat a les actuacions en llocs amb elevada visibilitat i freqüentació. Alguns exemples:

- Bones pràctiques alimentàries en els restaurants
- Bones pràctiques ambientals en allotjaments turístics

- Apadrinament d'arbres: repoblacions d'arbres amb visites posteriors per a conèixer-los i cuidar-los.

Objectiu N.º 58: Augmentar l'interés de la societat front al canvi climàtic.

Justificació:

Ajudarà a adquirir bons hàbits des de xicotets, a complir i a millorar tot això

- Les noves generacions són el futur.
- Contribueix a l'adaptació i a la mitigació al canvi climàtic, així com a la transició justa.
- La ciutadania no disposa de la informació necessària per a demanar subvencions (on es demanen, requisits,...).
- Si, a més de la informació, disposem dels mitjans tècnics, podem actuar.

Recomanacions:

Recomanació N.º 170: Posar en marxa una assignatura sobre canvi climàtic en la formació obligatòria.

Percentatge de suport: 93,02 %

Descripció: L'assignatura, regulada en la legislació educativa, s'ha d'implantar en tots els centres educatius, amb independència que el tema del canvi climàtic haja de ser tractat també en altres assignatures de diferents nivells educatius. Es vetllarà per cuidar el to en el qual s'imparteix, intentant que siga des de l'optimisme i l'afecte cap a la naturalesa.

Recomanació N.º 171: Facilitar informació accessible sobre les vies de finançament i subvencions per adaptar-se al canvi climàtic.

Percentatge de suport: 98,82 %

Descripció: Aquesta recomanació s'orienta a millorar la informació sobre les vies de finançament i subvencions, així com sobre la informació pràctica requerida per realitzar les sol·licituds (requisits necessaris, vies per a presentar-les, seguiment, etc.). Per a aquest finalitat podrien habilitar-se aplicacions de mòbil o pàgines web actualitzades específiques.

Recomanació N.º 172: Crear aules d'investigació i desenvolupament en les empreses públiques que gestionen el proveïment d'aigua.

Percentatge de suport: 98,86 %

Descripció: Les empreses públiques hauran d'establir de manera obligatòria canals de recerca i desenvolupament en inversió a càrrec de personal expert en gestió sostenible de l'aigua i dotades de fons suficients per al seu manteniment.

LLISTAT D'ACTORS

A continuació es recull una llista indicativa dels actors que els/as assembleistes van establir que poden facilitar la consideració de les recomanacions en aquesta àrea de vida, segons les competències i capacitats dins de les administracions i organitzacions públiques, la societat civil o altres sectors d'interès

1. Administracions i organismes públics nacionals, europeus i internacionals:
 - a) Internacionals: Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtica (CMNUCC/UNFCCC), Organització Internacional del Treball (OIT)
 - b) Europees: Comissió Europea
 - c) Espanyoles:
 - i) Parlament
 - ii) Govern d'Espanya:
 - Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació
 - Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Democràtic
 - Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana
 - Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme
 - Ministeri d'Universitats
 - Ministeri de Ciència i Innovació
 - Ministeri de Defensa
 - Ministeri de Sanitat
 - Ministeri d'Hisenda
 - Ministeri de la Seguretat Social
 - Ministeri de Treball i Economia Social
 - iii) Governos Autònoms
 - iv) Governos Municipals
2. Societat civil:
 - a) Organitzacions ecologistes
 - b) Ciutadania
3. Altres
 - b) Sector privat: empresarial i sindical

